БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

196 (6631) | 1953 оной сентябриин 26, суббото. | Сэн 20 мүнгэн.

Колхоз бүхэн һайн шанартай өөрын үрһэ хааха ёһотой

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй сентябриин эхеэр болоžо үнгэрһэн Пленум «СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» тогтоол гаргаһан байна. Партиин Центральна Комитедэй энэ тогтоол дотор хүдөө ажахын гол шухала һалбаринуудай гээгдэжэ ябаһанай шалтагаанууд гүнзэгыгөөр удалагдажа элирхэйлэгдэһэн, малай тоо толгойе олон болгохо, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, хартаабха, овощь, орооһото, техническэ ба тоһото культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, машинно-тракторна станцинуудай ажал-ябуулгые һайжаруулха, хүдөө ажахые хүтэлбэрилгын хэмжээсе дээшэлүүлхэ, хүдөөдэ партийно-политическэ хүдэлмэрие һайнаар табиха харгы замууд харааалагдаһан байха юм.

Советскэ ороной ажалшадые эдеэ хоолой зүйлнүүдээр, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностие түүхэй эдээр хангахын тулада ороoһото, техническэ ба тоһото культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ талаар ехэхэн зорилго табигдаһан байна.

Ороoһото ба техническэ культурануудай, хартаабха ба овощиин ургасые дээшэлүүлхэ шухала хэмжээнүүдэй нэгэн гэхэдэ, колхоз бүхэнине эрхим ургасатай өөрын үрһэтэй болгохо хэрэг мүн болоно.

Арад зоной материальна ажана байдалые дам саашадань һайжаруулха зорилго урдаа табиһан манай парти ба правительствын анхарал оролдолгодо харюу болгон, бүхы советскэ арад, тэрэ тоодо Бурят-Монголой колхозно таряашад ба механизаторнууд хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөн дэбжээхын түлөө бии шадалаараа тэмсэжэ байна. Республикын тон олон колхозууд таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалга, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгэ, үрһэнэй фонд хаалга гэхэ мэтын, ажахын шухала зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэнхэй. Тэдэнэрэй нэрэ республикын хүндэлэлэй Доскае шэмэглэхэ ёһоороо шэмэглэнэ.

Гэхэтэй хамта, үрһэнэй фонд байгуулха хэрэг республика доторнай тон хангалтагүйгөөр ябажа байна. Сентябриин 20-ной мэдээгээр республика дотор ороoһото культурын тарилгын талмайн 79,5 процентнь хуряагдаһан байбашье, ондоогоор хэлэбэл, хуряалгын дүүрэхэеэ дүтэлөөд байбашье, түсэбэй ёһоор хаагдаха ороoһото культурануудай үрһэнэй оройдоо 31,7 процентнь хаагданхай байба. Үрһэ хаалгаар илангаяа Зэдын, Закаменай, Ториин ба бусад зарим аймагууд тээгдэжэ ябана. Теэд, эгээл эдэ аймагуудта үрһые ямаршье ондоо аймагуудта орходоо һайнаар эмхидхэхэ арга боломжо бүрин түгэс бии. Яахадааб гэхэдэ, мүнөө жэл тус аймагуудай колхозуудай таряалан дээрэ ойро дүтын жэлнүүдтэ үзэгдөөгүй баян ургаса ургуулагдаһан байха юм. Теэд, иимэ зохид таатай арга боломжые эдэ аймагуудай партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай, МТС-үүд, колхозуудай директи ба правленинүүдэй хэрэглээгүй байдагыень юугээршье тайлбарилхын, юугээршье зүбтүүлхын аргагүй байнал.

Хартаабхын үрһэ хааха талаар бүришье муу байдалтайбди. Мүн лэ сентябриин 20-ной мэдээгээр республика дотор хартаабхын талмайн оройдоо 35,6 процентнь хуряагдаһан байха юм. Хартаабхын үрһэ хаалга, илангаяа Сэлэнгын ба бусад зарим аймагуудта хэлэшэгүй муугаар ябуулагдана. Иимэ болоод байхада, мүнөө жэл хартаабхын үрһэ хааха түсэб таһалдуулха, хартаабхые орой болотор малтангүй байлгажа хүлдөөхэ, тиин үрһэнэй шанарые муудуулха аюул тохёолдохо дээрээ ороод байна.

Нютагуудтахи партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд, МТС ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, илангаяа агрономууд, үрһэ хаалгада манайда бии болоһон иимэ амгалан бэшэ байдалһаа бүрин тобшолол хэжэ, энэ хэрэгтэ эрид хубилалта ойрын үдэрнүүдтэ хэхэ уялгатай.

Тэдээнэй урда хойшолуулагдашагүй ямар зорилгонууд байнаб?

КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи Секретарь нүхэр Н. С. Хрущев Пленум дээрэ хэһэн элидхэл соогоо 1954—1955 онуудта бүхы культурануудай сортовой тарилгада орохо гэһэн зорилго табиһан байна. Энэ зорилгые бэелүүлхын тула, нэн түрүүн үрһэнэй участогуудай ургасаһаа шэлэгдэмэл сортовой үрһые эрхим болзорто үрһэнэй фонддо хааха шухала. Үрһэнэй дутаад байбал, гүрэндэ таряа тушаалгын түсэбые дүүргэхэһээ урид, юрын тарилгын эгээл һайн ургасатай участогуудһаа абтаһан эрхим үрһэ хааха хэрэгтэй.

Хартаабхын үрһэ хаалгада анхаралаа илангаяа ехээр хандуулха хэрэгтэй. Хойто хабар тариха хартаабхын эрхим үрһэтэй байха гээ һаа, хартаабха хуряаха хүдэлмэрие эрид хурдадхаха шухала. Энэ хүдэлмэрие зааханшье удааруулжа болохогүй, юуб гэхэдэ хартаабха хуряаха ба үрһыень хааха агротехническэ эрхим болзор үнгэржэ байна.

Нүхэр Н. С. Хрущевой зааһанай ёһоор, колхоз бүхэн хартаабхын өөрын үрһэтэй байха, тэрээнние сентябрьда, тэрээнһээ яашье хожом бэшэ, тиихэдэ ургасаар тон һайн участогуудһаа хааха ёһотой. Энэ үедэ хартаабха хуурай байдаг тула даа һайнаар хадагалагдадаг. Хартаабхын үрһэ хааха ябадалые хуряалгын һүүлшын үдэрнүүд хүрэтэр удаaруулдаг ябадалые усадхаха хэрэгтэй. Шабар шабхын үе орожо, хүйтэржэ эхилһэн хойно (октябрь—ноябрь) колхоз үрһэеэ хаагаагүй байдаг ушар бии. Тиимэһээ үсөөн бэшэ ушарта хүлдэн татаһан, хатаагдаагүй хартаабха үрһэн болтогдожо хаагдана. Хадагаламжынгаа газарые хабар нээхэдэнь хартаабхынь хахад гуташаһан байдаг. Хэрбээ колхоз ба совхоз бүхэндэ хартаабхын үрһэнэй сентябрьда хаагдадаг байбал,—бидэнэр энээние заатагүй туйлаха ёһотойбди,—хабар болоходо манайда хүрэнгын һайн хартаабха хүсэд хүрэхөөр бии байха байна.

Аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд, МТС ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ерэхэ жэлэй тарилгые кондиционно, хүсэд хүрэхэ үрһөөр хангахын түлөө эгээл мүнөөнһөө эхилэн шангаар тэмсэхэ уялгатай. Жэл бүри гүрэнһөө үрһэ зээлеэр абахабди гэжэ найдадаг бодомжоёо орхихоор болоо. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, энэ хадаа бэрхэшээлгүйгөөр, бэлэн юумэндэ найдаһан буруу практика мүн, хоёрдохёор, үрһэнэй таряа зөөлгэдэ ехэ саг гарадаг, угаа ехэ ажал, зөөри хэрэгсэл болон транспорт ашаггүйгөөр гаргашалагдадаг, гурбадахяар, зээлеэр абтаһан үрһэ заримдаа таригдаха ёһотой нютагай хүрьһэнэй ба байгаалиин онсо илгаануудта таарахагүй байжа, ехэ ургаса үгэдэггүй. Тиимэһээ эрхим шанартай өөрын үрһэ—ургаса дээшэлүүлхэ лаб найдамжатай эшэ үндэһэ мүн.

Ургаса ехэтэй сортнуудай эрхим, шэлэгдэмэл үрһөөр колхозууд болон совхозуудай өөһэдыгөө хүсэд хангахын тулада манай республикада бүхы арга боломжонууд бии. Үрһэ хаалгын хүдэлмэри дээрэ, партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай, МТС ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хүдөө ажахын культурануудай ургаса дээшэлүүлхын хойноһоо хэр зэргын эршэмтэйгээр тэмсэжэ байгаашань шалгагдаха байна.

Арадай хэрэгсэлэй эд товар шэрэхэ нэмэлтэ суднанууд

Арадай хэрэгсэлэй эд товар шэрэхэ самоходно ба самоходно бэшэ суднануудые СССР-эй Далайн ба мүрэнэй флодой министерство пароходствонуудта нэмэжэ үгэбэ. Шексна мүрэн дээрэ ашаанай дүрбэн теплоходууд ерэнхэй. Вологодско областиин город ба колхозуудай хоорондо тэдэнэр ашаа зөөдэг юм. Ленинградска областиин, мүн Карело-Финскэ ССР-эй гол мүрэн шадарай ажалшадые долоон шэнэ теплоходууд хангана.

„Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө" Уласхоорондын Сталинска шан американска олониитын ажал-ябуулагша Поль Робсондо барюулагдаба

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 24. (ТАСС). Эб найрамдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ, США-гэй прогрессивнэ мэдээжэ ажал-ябуулагша Поль Робсондо «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан сентябриин 23-да, Нью-Йоркдо «Тереса» гэжэ отелиин концертнэ зал соо американска түрүү олониитын олон тоото түрүүлэгшэдэй байлсаха үедэ барюулагдаба.

Отелиин концертнэ зал соо хүнүүд дүүрэн сугларанхай байгаа. Американска прогрессивнэ организацинуудай, Нью-Йорк городтохи эб найрамдал хамгаалгын комитедүүдэй түлөөлэгшэд, интеллигенциин, профсоюзуудай, хүдэлмэришэнэй хэблэлэй түлөөлэгшэд лауреадые амаршалхаяа ерэбэ. Сугларагшадай дунда — хүдэлмэришэд, эрдэмтэд, уранзохёолшод, артистнууд, уранзураашад байлсаба.

Американска мэдээжэ уранзохёолшо Говард Фаст, 1952 оной һунгалтын үедэ прогрессивнэ партиһаа США-гэй вице-президентын кандидат байһан Шарлотта Басс, США-гэй прогрессивнэ партиин Национальна комитедэй секретарь Болдуин, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн Уиллард Эпхаус, США-гэй коммунистическэ партиин Национальна комитедэй түрүүлэгшэ Уильям Фостер, США-гэй олониитын бусад түрүү түлөөлэгшэд олоороо зал соо байлсана.

Үдэшын 6 час... Концертнэ залай трибуна дээрэ Поль Робсон, Говард Фаст ба американска элитэ эрдэмтэ доктор Уильям Дюбуа гараба.

Говард Фаст баярай суглаание нээбэ. Тэрэ хадаа доктор Уильям Дюбуада үгэ үгэбэ. Дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ элитэ ехэ габьяатай байһанай түлөө дэлхэйн ямаршье ороной гражданинуудта олгогдодог уласхоорондын Сталинска шангуудые бии болгохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1949 оной декабриин 20-ной Указые Уильям Дюбуа уншаба. Поль Робсон уласхоорондын Сталинска шан абахын тула Москва ошожо шадаагүй, ушарынь Холбоото Штадуудай гүрэнэй департамент хилын саана гараха паспорт тэрээндэ үгэхэеэ арсаба гэжэ Дюбуа суглаанда хабаадагшадта мэдээсэбэ. Тэрэ хадаа Робсоной ажаябадал тухай, эб найрамдалай түлөө, американска арадай ерээдүйн һайн һайхан байдалай түлөө тэрэнэй тэмсэл тухай тодорхойгоор хөөрэбэ.

Америкын хубида, негритянска хүн зоной хубида, Поль Робсоной хубида ямар агуухэ золой хүртэһэние зал соо байгшад бэлээр ойлгохо юм гэжэ Дюбуа хэлэнэ. Поль Робсон манай саг үеын асари ехэ зорилгын —эб найрамдалай түлөө агуухэ тэмсэлшэдэй нэгэниинь мүн. Мүнөө үедэ дэлхэйн олонхи хүнүүдтэ мэдээжэ американец тэрэнэй болоһониинь ямаршье һэжэггүй. Тэрэнэй голос Европодо, Азида, Урда Америкэдэ ба бүхы далайнуудай аралнууд дээрэ соностоно.

Сугларагшад Поль Робсоной нэрэ дээрэ советскэ уранзохёолшод Александр Фадеев, Алексей Сурков, Константин Симонов, Михаил Шолохов, Илья Эренбург, Николай Тихонов, Александр Твардовский, Леонид Леонов, Константин Федин, Федор Гладков, Федор Панферов, Анатолий Софронов, Борис Горбатов, Вадим Кожевников, Борис Полевой гэгшэдһээ абтаһан амаршалгын телеграммын уншагдахада нэрьемэ альгаташалгаар угтаба. Эб найрамдал хамгаалха Хитадай арадай комитедһээ, польско уранзохёолшодой союзай түрүүлэгшэ Леон Кручковский гэгшэһээ, Францииһаа г-жа И. Фарж ба г-жа Эжени Коттонһоо, эб найрамдал хамгаалха Бельгийскэ союзһаа, европейскэ болон бусад оронуудай олон бусад организацинуудһаа ба олониитын ажал-ябуулагшадһаа, мүн Холбоото Штадуудай организацинууд болон тус тус гражданинуудһаа абтаһан амаршалгын телеграммануудые Говард Фаст уншаба.

Говард Фаст «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй түрүүлэгшэ академик Скобельцынэй телеграммые соносхобо, тэрээн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

«Хүндэтэ хани нүхэр!

Энэ баяртай минутада Танние бэеэрээ амаршалха аргагүй байһанаа тон ехээр халагалнаб. Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо комитедэй үмэнэһөө эгээн халуун баяр хүргэнэб, һайн һайхан ажал-ябуулгадаа Танай саашадаа амжалтануудые туйлахыетнай хүсэнэб.

Дэлхэйн элдэб олон оронуудай демократическа олониитын түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн манай Комитет Танда шан олгоходоо, арадуудай хоорондохи эб найрамдал сахилтын ба харилсан ойлголсолгын түлөө эсэшэгүй тэмсэлдэ дэлхэй дээрэ Танай ехэ хүндэтэй болоһон ябадалые мэдүүлхэ хүсэлтэй байгаа. Элдэб олон национальностьнуудай олон миллион эрэшүүл ба эхэнэрнүүд хадаа элитэ ехэ ажал-ябуулагша, өөрынгөө ороной бодото патриот ба бүхы арадуудай хани байһан Танние мэдэнэ, хүндэлнэ, Танда дуратай юм.

Бидэнэр хани барисаанайнгаа мэдэрэлые агуухэ американска арадта мэдүүлхые тэрэшэлэн хүсэнэбди. Бусад арадуудтал адляар Танай агуухэ ороной арад дайнда дурагүй юм, бүхы арадуудай хоорондохи эб найрамдал ба хани барисаан тээшэ эрмэлзэнэ гэжэ этигэнхэй байнабди.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ нэгэдэһэн элдэб олон нацануудай эб найрамдал хүсэгшэ хүнүүдэй оролдолго амжалтатай байха юм гэжэ найданабди. Баяр баясхалантай хүн түрэлтэн эдэ хүнүүдэй тоодо Танай нэрые, хүндэтэ Робсон, нэрлэхэ байнал.

Энэ ушартай дашарамдуулан, би энэ минутада Тантай хамта нэгэн һанал бодолтой байгаа олон миллион советскэ хүнүүдэй хани барисаата амаршалгые Танда, мүн энэ баяр ёһололдо сугларһан Танай ханинарта дамжуулан хүргэнэб».

Амаршалгын телеграммые соносхоһоной һүүлээр, Говард Фаст үгэ хэлэжэ, эб найрамдалай тала баригшадай уласхоорондын хүдэлөөнэй угаа ехэ удхашанарые тэмдэглэбэ. Тэрэ ингэжэ хэлээ:

«Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитет лауреадай диплом ба алтан медалине Поль Робсондо барюулха гэжэ намайе гуйба.

Энэ гуйлта ехэ хүндэлэл болоно гэжэ би сохом мэдэрнэб. Хүн амитанай саашадаа оршохо ябадалда дайнай аюултай байһан туладань, тэрэнине тохёолдуулжа болохогүй гэжэ дэлхэйн олон миллион хүн зоной мэдэжэ эхилһэн саг үедэ ажаһуунабди.

Эб найрамдалай хүсэн түгэлдэр хүдэлөөндэ олон зуугаад миллион хүнүүдэй нэгэдээд, ажабайдал хадаа нангин юм гэжэ зоригтойгоор соносхоһон тиимэ шатые хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэдэ мүнөө туйлаабди. Эб найрамдалай түлөө тэмсэл тиимэ хүнгэн бэшэ юм, энэ хадаа хүн түрэлтэнэй хэзээ нэгэтэ жагсаһан эгээн асари ехэ, эгээн хүндэ, тиихэ зуураа эгээн һайн һайхан тэмсэл гээшэ. Тиимэһээ эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй геройнууд эгээн эрэлхэг зоригтой, эгээн һайн һайхан геройнууд гээшэ.

Дайнай аюулай эгээн ехээр гарадаг районуудта энэ тэмсэлэй илангаяа хүндэ байһаниинь ойлгосотой юм. Эрэлхэг зориг гэжэ гайхамшагта шанарые бүри һайн һайхан болгоһон хүнтэй зэргэлээд мүнөөдэр би зогсожо байнаб.

Поль Робсонине Америкын Холбоото Штадуудай эгээн эрхим ба эрэлхэг зоригтой хүбүүдэй нэгэниинь мүн гэжэ бүхы дэлхэйн тоолодогынь дэмы бэшэ юм. Тэрэ хадаа манай орондохи бүхы һайн юумэнэй дээжые бэедээ шэнгээһэн байна. Эб найрамдалай түлөө нангин тэмсэлдэ тэрэ өөрыгөө бүрин зорюулаа. Тэрэ хадаа эб найрамдалай ба хүн түрэлтэнэй ажана байдалай түлөө тэмсэлдэ өөрынгөө ами наһа ба ажал-ябуулгые, сэдьхэл зүрхэ ба өөрынгөө бүхы ерээдүйе зорюулаа. Өөрынгөө арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө хүсэн түгэлдэр ба һайн һайхан тэмсэлые, хүн түрэлтэнэй эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлые тэрэ эхилһэн байна.

Өөрынгөө хүбүүдэй дундаһаа хэн нэгэндэ хүн түрэлтэнэй олгожо шадаха энэ гайхамшагта шагналые, дээдэ шагналые мүнөөдэр энэ хүн абаха ёһоороо абажа байна. Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Поль Робсон өөрынгөө ами наһые хүн түрэлтэндэ зорюулһан тэмсэлшэдэй зэргэдэ ябана. Танда, Поль Робсон, өөрынгөө дура инаглалые мэдүүлнэб, манай эсэгэ ороной олон миллион хүнүүдэй дура инаглалые энээнтэй хамта мэдүүлхые хүсэнэб. Эб найрамдалай шангые Танда барюулхамни».

Сугларагшадай нэрьемэ альгаташалган доро Говард Фаст лауреадай диплом ба алтан медалине Поль Робсондо барюулба.

Уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Поль Робсон харюу үгэ хэлэбэ.

Поль Робсоной хэлэһэн үгэ

Москва ошоод ерэһэнэйнһээ һүүлээр «Нью Уорлд Ревью» журналда би ингэжэ бэшэһэн байгааб: би Советскэ Союзаар ябааб, гээгдэнги арадууд гэдэгэй ямар болоžо шадаха байһание өөрынгөө нюдөөр харааб. Баруун зүгтэ—Англида, Бельгидэ, Францида, Португалида, Голландида—африканецууд ба индеецүүд, Азиин арадуудай олонхинь ехэ гээгдэнги гэжэ тоологдодог байна. Гэбэшье, Советскэ Союзда якуудууд ба ненецүүд, киргизүүд ба таджигууд ехээр хүндэлэгдэдэг, үзэгдөө дуулдаагүй түргөөр социализмын энэ орондо урагшаа дабшаха ябадалдань тэдээндэ туһалдаг байна. США-да хара шарайтанай хододоо соносодог шэнги хооһон ямаршье найдуулганууд тэндэ байхагүй, имагтал бодото хэрэг харагдана.

Олон зуун жэлдэ дарлагдаһан, эрхэ сүлөөдэ эрмэлзэһэн колониальна арадуудай олон арбаад миллион хүн мүнөөдэр Баруун Урда Азида, Латинска Америкэдэ, Вест-Индидэ, Дунда Востогто ба Африкада ажаһууна. Илалта туйлагдаагүй сагта һанаагаа амархагүй гэһэн ямар ехэ эрэлхэг зориг, ямар ехэ гарза хохидол, ямар хатуу шиидхэбэри байдаг гээшэб!

Советскэ Союзай эрид, хэлбэришэгүй хани нүхэрынь байһан хүнби, байнабшье, хододоо байхабшье гэжэ энээнэй урда тээ нэгэтэбэшэ хэлэһэн шэнгеэрээ, мүнөө би дахин хэлэнэб.

Мүнөө тэмсэл гол түлэб эб найрамдалай түлөө, олон арадуудай хамтадаа ажаһуухын түлөө, олон түхэлэй ажабайдалай хамтадаа байхын түлөө хэгдэнэ, энэ хадаа бүхы хүн түрэлтэнһөө улам ехэ юумые эринэ. Эдэ эрилтэнүүд мүнөөнэй Америкэдэ улам үргэн, гүн ехэ боложо байна. Һаяхан манай бүхы орон соогуур ябааб. Би дуулааб, 80 мянга гаран американецууд ба канадецуудтай хөөрэлдөөб. Тэдэнэр бүгэдөөрөө ажаллана, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ. Олон арбаад мянган бусад американецууд эб найрамдал хүсэнэ. Тэдэнэр һанаагаа зобонхой байна. Засагые бариһан үсөөхэн хүнүүд эб найрамдал тухай хэлэдэг болообошье, дай хэхые сэхээр эрмэлзэнэ, тиин энээн тушаа тэдэнэр һанаагаа табина.

Американска арад бүхыдөө энэ дурагүйтэлгэ ба гүн ехэ һанаа зоболгоёо мэдүүлнэ. Профсоюзуудай түлөөлэгшэд, политическэ бүхы партинууд, священнигүүд, либералнууд, негритянска ба еврейскэ олониитэ хүн зон, итальянска, пуэрториканска ба мексиканска уг гарбалтай американецууд — Америкые үнэхөөрөө байгуулһан бүхы бүлэгүүд энээние мэдүүлнэ. Дэлхэй хубилаа, тэрэние гэдэргэнь бусаажа болохогүй юм гэжэ ойлгохыень американска арадые баалаха замууд бии байха ёһотой, бии юм.

Эб найрамдалые советскэ арадай сахин хамгаалжа байһание харанабди. Элбэг баян юумэтэй бололтын шатада түргөөр орожо, социалистическэ түхэлэй өөрынгөө ажабайдалые байгуулжа тэрэ үргэлжэлхэ юм. Европейскэ континентдэ ба тэрэнэй газаа тээ 1789 оной дүнгүүдэй гүн ехэ нүлөө үзүүлһэндэл адляар, түүхэтэ шухала байдалые үндэһэ болгожо, тиихэдээ Советскэ республикануудай дүй түршэлөөр зоригжоһон ба тэрэние хүтэлбэри болгоһон олон оронуудай арадууд шэнэ, бүри дээдэ хэмжээн дээрэ олон жэлэй турша дотор шэнэ түхэлэй ажабайдалые өөрынгөө ажалаар, сэсэн ухаанаар ба эрэлхэг зоригоор байгуулжа байна. Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Венгриин, Польшын, Румыниин, Зүүн Германиин, Хойто Корейн ба хүсэн түгэлдэр Хитадай арадууд бата бэхи үндэһэ һууритай байна. Эдэ оронуудые үзэл бодолойшье талаарнь, физическэшье талаарнь үгы хэжэ болохогүй юм. Ерээдүйдэ ошохо тэдэнэй зам сэсэн мэргэнээр ба лаб найдамтайгаар харааалагдаа.

Американецууд бологшо бидэнэр энээние ойлгожо шадаха ба ойлгохо ёһотой байнабди. Энэ ойлголто олон миллион манай гражданинуудта хүргэгдэхэ ёһотой юм. Бусад арадууд өөһэдынгөө түүхын хуби заяанда, хүн ёһонойнгоо нэрэ хүндэдэ тэрэшэлэн этигэнэ. Тэдэнэр жиирэй хүнүүдтэ дуратай ба тэдээндэ этигэдэг, хүн түрэлтэнэй нэгэдэлдэ этигэдэг байна, энээн тухай эндэ Говард Фаст хэлээ. Эдэ шэнэ обществонуудые холбоһон барисаае һулардуулха һэдэлгын замда ороһон ямаршье ушар хадаа манда үнэтэй бүхы юумые усадхалгада лэ хүргэжэ болохо юм. Тиимэ болохолоороо, американецууд — манай газартай үндэһөөрөө холбоотой американецууд туладаа, бидэнэр орон дотор гү, али уласхоорондын организацинуудта толгойгоо үргэһэн гү, али бурханда зальбарһан дуугаа хөөрүүлһэн газар бүхэндэнь, манай дайсадые һаатуулан бариха ёһотойбди. Манай эрэлхэг зоригто олон хүтэлбэрилэгшэд манние зоригжуулна, тэдэнэй зариманиинь түрмэдэ хаагданхай, зариманиинь сүлөөдэ, олохон хүн амиды мэндэ ябана, мүнөө бидэнтэй хамта эндэ байлсана, тэдэнэй олониинь наһа бараа, баялигаар дүүрэн, орон нютагтаа бидэнэй ба манай үхибүүдэй уг залгамжалан абахын тулада зариманиинь ами наһаяа үгэһэн юм, үгэжэ байна.

Мүнөө сагта ажаһуужа, манай арадай түлөө тэмсэлэй түрүү позицида байһандаа омогорхожо шадаха байнабди.

Би һая Оклендэ ошооб. Мурдэлгэ хэгдэһэн ушарһаа тэндэ концертнүүдые харуулхань бэрхэтэй байгаа. Гэбэшье, би хүнүүдтэ ошоһон байнаб. Мянган хүнтэй аудиториин түлөө тэмсэхын орондо, би нэгэ сүмэһөө нүгөө сүмэдэ ошожо, нэгэ суглаанһаа нүгөө суглаанда ошожо таба гү, али зургаан мянган хүнүүдэй үмэнэ нэгэ үдэр соо үгэ хэлэдэг, дууладаг байгааб. Нэгэ сүмэ дотор концертын болоходо священник намайе амаршалан, ингэжэ хэлэбэ: «Би Танние шагнааб, би д-р Дюбуае шагнааб. ...Танай эрэлхэг зоригто тэмсэлшэдэй дундаһаа олон хүн эндэ байгаа». Сугларагшадта тэрэ ингэжэ хэлэбэ: «Эб найрамдалай түлөө эдэ тэмсэлшэд ба эдээндэ адли олон хүнүүд манда шэглүүлэгдэһэн сохилтонуудые бэедээ даажа абаһа гэжэ таанадай мэдэхые хүсэнэб».

Өөрынгөө түүхэтэ зорилгые бэелүүлжэ шадахабди. Эб найрамдалай түлөө американска тэмсэлшэдтэ үгтэһэн шагнал энээндэ манай этигэхэ ябадалые дэмжэнэ.

Ородой агуухэ поэт Пушкин 1835—1935 онуудай хоорондохи зуун жэл соо бэелүүлэгдэһэн юумые таажа хэлэхэдээ, эндүүрээгүй.

«...Танигдаагүй залуу үетэн, мэндэ амар! Танай хүсэтэ үндэр наһые харахагүйб».

Энэ зуун жэлэй эсэстэ хара ба сагаан, шара ба хүрин шарайтай эдэ бүхы арадууд мүнхэ Пушкинай энэ амаршалгые тогтоон абаха хүндэтэй байха юм гэжэ агуухэ вождь мэдэдэг байгаа, эдэ арадуудай түлөө тэрэ хүдэлмэрилөө, тэрэнэй нэрээр энэ шан нэрлэгдээ. Асари ехэ түүхэтэ хэрэгүүдээрээ, шэнэ ажабайдалые, шэнэ нэрэ хүндые байгуулһанаараа, хүн түрэлтэнэй үни удаан сагай, ехэ ажалтай, илалтата бэдэрэлгэдэ түгэсхэлэй алхамуудай нэгые бэелүүлһэнээрээ мэдээжэ болоһон танил, залуу, үетэн, таанадта, амар мэндэ.

* * *

Хүнүүд бүгэдөөрөө хүл дээрээ бодожо, Робсоние амаршалба. «Советскэ ба американска арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын хани барисаан мандаха болтогой!», «Манай хани Поль Робсондо алдар соло ба нэрэ хүндэ!», «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!» гэһэн хашхаралдаанууд зал соо соностоно.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайжаруулха

Гатуута-Нуурай шахтанудай партийна организацида тоосоото һүнгүүлиин партийна суглаан һаяхан болобо. Партбюрогой хүдэлмэри тухай тэрэнэй секретарь нүхэр Золотухин элидхэл хээ. Час хахад соо хэдэн элидхэлынь шүүмжэлэлгэ ба өөрыгөө шүүмжэлгэ багатай байшоо. Нүхэр Золотухин партбюрогой хүдэлмэридэхи горьтой дутуунуудые элирүүлжэ шадабагүй.

Коммунистнууд Аксенов, Чебунин, Федоровский, Иванов болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, партбюрогой хүдэлмэриин алдуу дутуунуудые шүүмжэлэн элирүүлһэн байха юм.

Шахтанудай хүдэлмэришэд болон албахаагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин, ехэ һулаар ябуулагдадаг тухай олон нүхэд тоггожо хэлэһэн байна. Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблеманууд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолые шудалха, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин, мүн КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ ба сентябрьскэ пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые тайлбарилха талаар партбюро тон бага хүдэлмэри ябуулаа, партиин XIX съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ хүдэлмэришэд болон албахаагшадые һулаар эдэбхижүүлнэ гэжэ коммунистнууд тэмдэглэбэ. Агитаторнуудтай мүртэй хүдэлмэри партбюро ябуулдаагүй байна. Тэдэнтэй семинар үсөөн үнгэргэгдэнэ. Парторганизациин агитколлективтэ 200 агитаторнууд тоологдоно. Тээд тэдэнэй олонхинь участогуудта гаража, хөөрэлдөө үнгэргэдэггүй байха юм. Тиихэдэ, рудоуправлениин хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд Шахов, Черныш, Золотухин, Лапаев болон бусад хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшадай умэнэ политическэ темэдэ элидхэл, лекци үсөөнөөр хэдэг байха юм.

Коммунистнуудай политическэ һуралсал эмхидхэлтэдэ нёдондо горьтой дутуунуудай гарадаг байһан тухай суглаан дээрэ тэмдэглэгдээ. Партбюро хадаа пропагандистнуудай тоосоое заседани дээрээ шагнадаггүй, тэдэнэй дүй дүршэл согсолон дэлгэрүүлдэггүй байгаа. Занятиһаа гээтдэхэ ябадал зарим коммунистнуудай зүгһөө олонто үзэгдэдэг байба. Зарим кружогуудта һурагшадайнь 60 процентнь занятидаа ерэдэггүй ушар гарадаг һэн. Мүн занятинуудынь идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг байгаа.

Партийна бюро хадаа өөрынгөө шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые муугаар хинана. Партийна суглаануудай тогтоолнуудай ямараар дүүргэгдэдэг тухай удаадахи суглаан дээрэ партбюро коммунистнуудта элидхэжэ үгэдэггүй байна. Жэшээлхэдэ, комсомолецүүд ба залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ тухай асуудалаар комсомольско организациин секретарь нүхэр Федоренкын тоосоото элидхэлые партбюро хоёр дахин шагнаһан байха юм. Гэбэшье, тэрэнэй шиидхэбэринүүдынь дүүргэгдэдэггүй үлэһэн байна. Шиидхэбэринүүд ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай бюро нэгэшье гэшүүн шалгадаггүй байгаа. Тиихэдэ, залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ хэрэг муу байһан зангараа. Залуушуулай дунда физкультурна ба спортивна хүдэлмэри дэлгэрүүлэгдэнэгүй.

Шахтануудта харуулан ойлгуулха агитаци һулаар эмхидхэгдэнэ. Показателиин ба хүндэлэлэй доскануудта түрүүшүүл ба хүдэлмэриин дүнгүүд үнинэй бэшэгдэхэ болишонхой.

Партийна бюро заседаниинуудые олоор үнгэргэбэшье, бодото эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулна.

Бюрогой заседани заримдаа арбан ба дээшэлхэ час соо үргэлжэлдэг гэжэ коммунистнууд шүүмжэлһэн байна.

Рудоуправлениин шахтанууд түсэбөө дүүргэлгээр ехэ гээгдэлтэй. Энэ жэлэй 8 һарын туршаа соо 16 эшелон нүүрһэ дутуу үгэһэн, нүүрһэнэй өөрын үные дээшэлүүлхэ, гарза гайда орохон байна. Гадна, байрын гэрнүүдые, культурно-ажаһуудалай байрануудые, промышленна объектнүүдые бариха түсэб дүүргэгдэнэгүй. Хүдэлмэришэдэй дунда ажалай журам һула байһан дээрэһээ хүдэлмэридөө гээгдэжэ ерэдэг ушар гарана.

Партийна суглаан хадаа бюрогой хүдэлмэрие хангалтагүй гэжэ тоолоод, тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан шиидхэбэри гаргаһан, бюрогой шэнэ состав һунгаһан байна.

П. Хантаев.

«Саг болзор соогоо хахалагдаһан ба һайнаар элдүүрилэгдэһэн пар болон намарай пар ургасые дээшэлүүлгэдэ тон шухала удхашанартай» гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум дээрэ нүхэр Н. С. Хрущев хэлэһэн байна. Намарай пар хахалалгын ямар ехэ удхашанартай байһыень ойлгоһон Байкало-Кударын аймагай Кабанскын МТС-эй тракторист Алексей Игнатьевич Бархатов намарай пар хахалалга дээрэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Бархатов «Большевик» колхозой поли дээрэ ЧТЗ «С-60» трактораар хүдэлхэ зуураа, энэ жэлдэ 800 гектарай орондо 910 гектар газар элдүүрилһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Бархатов намарай пар хахалжа байна.

С. Марковай фото.

Парти, правительствын уряагаар...

БАРГАЖАН. (Телефоноор абтаба). «СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоол соо колхозуудай ниитын ажахын хүгжэлтэдэ гүрэнэй машинно-тракторна станцинуудай дүүргэхэ үүргэ эли тодоор харуулагдаа. Хүдөө ажахын хүсэтэ машина, техникээр гүйсэд зэбсэглэжэһэн, бэлэдхэл һайнтай кадрнуудаар бүридхэгдэһэн машинно-тракторна станцинууд хадаа колхозуудай ажахын бүхы һалбаринуудай таһалгаряагүйгөөр хүгжэлтэдэ шиидхэхы үүргэ дүүргэжэ шадаха байна. КПСС-эй ЦК-гэй Пленум болбол МТС-үүдэй хүдэлмэридэхи дутуудундануудые элирүүлээд, тэдэнэй хүдэлмэриие һайжаруулхын тулада тэдэниие мэргэжэлтэй кадрнуудаар бүридхэхэ тон шухала гэжэ тэмдэглэбэ.

Би 1948 ондо механизаторнуудые бэлэдхэхэ Сэлэнгын һургуулида һуража, электромеханигай мэргэжэлтэй, 1952 ондо механизаторнуудые бэлэдхэхэ Татауровска һургуулида һуража, шоферой мэргэжэлтэй болоо һэм. Тэрээнһээ гадна, олон жэл соо Баргажанай, Куйтунска МТС-тэ трактористаар хүдэлмэрилөөб. Иимэ мэргэжэлтэй байгаад, заримдаа хүдөө ажахыда хамаагүй элдэб хүдэлмэридэ ябажа байха гээшэ таарахагүй байна.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоолтой танилсаад байхадаа, удаан шье бодожо байлтагүй, хуушан ажалдаа түргэн бусаха гэжэ шиидээб. Тиигээд механизаторнуудайнгаа зэргэдэ дахинаа оруулхыень гуйлта бэшээд, Куйтунска МТС-эй дирекцидэ эльгээнхэйб.

Оронойнгоо хүдөө ажахые түргэн темпээр хүгжөөхын түлөө бүхы колхозно таряашад, механизаторнууд болон хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэдтэй хамта эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилхэб.

Бадма Степанов, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Таряа хуряалгаяа дүүргэбэ

Таряа хуряалгые һайн бэлэдхэлтэйгээр эхилээд, ажалаа һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар Түнхэнэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз таряа хуряалгаяа аймаг соогоо баранһаа урид дүүргээд, таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоо.

Хуряалгын халуун үедэ бүхы колхознигууд жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилөө. Жаткын машинистнууд нүхэд С. Билдуев, П. Манзаров, Н. Киселев ба бусад үдэр бүхэндэ даалгабаряа 150—200 процент һайн шанартайгаар дүүргэдэг байгаа. Мүн таряа зөөдэг шофернууд нүхэд Г. Соктоев, А. Корсаков, А. Тюменцев гэгшэд нэгэшье һаадгүйгөөр машинаяа ябуулнад.

Мүнөө колхоз хартаабха ба овощь тушааха хүдэлмэреэ дүүргэхэ дүтэлүүлбэ.

П. Демин.

Комбайнернуудай оролдосо

Манай ороной хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй түүхэтэ тогтоолой харюуда социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Кяхтын аймагай Погранична МТС-эй комбайнернууд Даба Дансарунов, Цындэ Цыренов гэгшэд «Сталинец —6» комбайнаар туд бүридөө 800 гектар таряа хуряаха, 8 мянган центнер таряа сохихо гэһэн уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Тэдэнэр мүнөө халаанайнгаа нормые 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг болоо.

И. Цыдыпов.

Ажалай эмхидхэлэй ба журамай муу байхада...

Рейдовэ шалгалтын материал

Торийн аймагай Желтурын сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой тарьяанай полинууд дээрэ Бургалтайн МТС-эй табан комбайн хүдэлнэ. Энэ колхоз таряа хуряалгаяа аймаг соогоо түрүүлжэ, августын хорёодоор эхилһэн юм. Мүнөө эндэ таряа хуряалгын хүдэлмэри ехээр удааруулагдажа байна. Хэдэн зуугаад гектар тарьяан хуряагдаагүй байһаар.

Энэ колхоздо хуряалга юундэ удаарнаб гэхэдэ, элдэб техническэ дутагдалнуудһаа боложо комбайнууд эбдэрнэ, дүүрэн хүсөөрөө хүдэлнэгүй. Эндэ үглөөгүүр 9—10 часта ажалдаа гарана, үдэшэ 8—9 часта ажалаа дүүргэнэ. Таряа зөөлгын муугаар эмхидхэгдэһэн ба энэ хүдэлмэридэ мори унаагай үсөөнөөр табигдаһан дээрэһээ комбайнһаа гараһан тарьяан соломын узуурта адхагдана, комбайнова агрегадуудта ба таряа шэрэлгэдэ ажалладаг колхознигууд ходо һэлгэгдэнэ. Ажалай эмхидхэл һайжаруулха, бүтээсыень дээшэлүүлхэ хэмжээ абтанагүй. Таряа хуряалгада ажаллажа байгаа колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулагданагүй. «Дайшалхы хуудаһанууд», «молнинууд» гаргагданагүй, показателиин доска ба улаан булан эмхидхэгдээгүй, олон колхознигууд газетэ абанагүй, социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагданагүй.

Комбайнуудай эды муугаар ажаллажа байбашье, колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Корякин, парторганизациин секретарь нүхэр Сухарев гэгшэд таряа хуряалгые түргэдхэхэ талаар эрид хэмжээ абанагүй. Хорёод хоног соо табан комбайн хүдэлхэ зуураа, оройдоо 274 га таряа хуряаба.

Эндэ хүдэлмэрилдэг Пантелеймон Гончаровой комбайнова агрегадай хүдэлмэриие хаража үзэе. Радиаторай халадаг болоһон дээрэһээ тэрэниие һэлгэхэ хэрэг гараба. Һэлгэхэ гэхэдэнь Бургалтайн МТС-тэ запасной часть байбагүй. Тиимэһээ энэ комбайн сентябриин нэгэнһээ эхилээд 6 үдэр юушье хээгүй хэбтэбэ. Мүн ажаллажашье байха үедөө элдэб техническэ шалтагаанһаа боложо үнэтэ сагаа гээдэг баримтанууд олон. Юуб гэхэдэ, энэ комбайнер байд гээд лэ тракторна бригадануудаар ябажа, туһаламжа үзүүлдэг хүн болошонхой.

Нүхэр Гончаров сентябриин 11-нэй үдэр үдэшын 8 час хахад болотор 8 гектар хуряагаад байба. С—4 комбайнай үдэрэй нормо дүүргээб гэжэ бодомсоороо комбайнаа зогсооһон байха юм. Теэд нүхэр Гончаров үшөө хэдэн час ажаллажа, үдэрэйнгөө нормые 100 һайса гаран процент дүүргэхэ арга боломжотой байгаа.

Сентябрь 12. Үглөөгүүр 6 час боложо байба. Огторгойдо нэгэшье үүлэн үгы, наран гаража, орон дэлхэйе гэрэлтүүлбэ. Энэ үглөөгүүр комбайнернууд эртэ бодожо, машинадаа техническэ харууһа хээд, 7 час багаар ажаллажа эхилһэн байха гэжэ хэнэйшье һанамаар. Теэд энэ үглөөгүүр Гончаров комбайндаа оройтожо ерээ. Тиигээд 8 час 20 минутада комбайнда горючи ба уһа шэрэдэг хүнэй ерээдүй байһан дээрэһээнь, комбайн ажаллажа эхилээгүй байба. Нүхэр Гончаров аяар 9 час багта ажаллажа эхилээ. Соломо бухаллагша Прасковья Лалетина ажалдаа 10 часта гараба.

Нүхэр Гончаровой хадажа ябаһан тарьяанай талмайһаа гектар бүриин 20—25 центнер хуурай аад, элдэб холисонуудааршье бага, эрхим шанартай шэниисэ хуряагдана. Гэбэшье, энэ һайн таряагаа гээлтэдэ оруулдаг байһаниинь гэмшэлтэй. Нүхэр Гончаровой комбайнай центральна транспортёрой хабхагай забһараар ехэ тарьяан доошоо гоожоно. Энэ забһарта резинэ гү, али ондоо юумэ хабшуулжа, тарьяанай доошоо гоожохыень болюулаагүй ба таряа дээгүүр хадаһан дээрэһээ энэ комбайнер ехэ хэмжээнэй таряа гээлтэдэ оруулжа ябаһан байгаа.

Энэ дутагдал усадхаһанай һүүлээр тарьяанай гээлтэ ба хорolто хараа байса бага болобо. Бороо ба һалхинда эндэ тэндэ бүлэг бүлэгөөр унаһан таряае комбайн абангүй, дээгүүрнь эльбээд гарана. Комбайнай хадажа шадаагүй бага зэргын углуунуудые гү, али орхиһон газарнуудые серпээр хадажа, тэрэ дары комбайнай молотилкаар сохюулха тушаа хэншье һаналаа табинагүй. Комбайнуудай таряа хадажа дүүргэһэн хойно эдэ үлэгдэлнүүдые баһа хэн суглуулжа, үнэтэ сагаа гээхэ юм?

Нүхэр Гончаровой комбайнһаа 6 мори тэргээр гурбан колхознигууд таряа шэрэнэ. Комбайнһаа колхозой склад хүрэтэр оройдоо нэгэ километр газарта таряа шэрэһэн эдэ гурбан колхознигууд комбайнай хажууда таряа хүлеэжэ үнэтэ сагаа гээнэ. Тиихэдэнь бэшэ комбайнуудынь таряа шэрэхэ хүнэй дутаһан дээрэһээ таряатаа соломын узуурта адхажа байха юм.

Колхозой правлени ба партийна организаци ажалай эмхидхэл ба журам һайжаруулха талаар мүртэй юумэ хэнэгүй. Энээнһээ боложо, таряа хуряалгын хүдэлмэри удааржа байна. Таряа хуряалгада бүхы хүсэеэ элсүүлхэ, автомашина, мори унаа болон колхознигуудай хүсые зүбөөр хэрэглэхэ, тэдэнэй ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ шухала. Үдэрэйнгөө нормые комбайн бүхэн, колхозник бүхэн заатагүй дүүргэхэ ёһотой. Таряа хуряалтын хүдэлмэридэ, ниитын ажалда хабаададаггүй хүнүүдые дары хабаадуулха шухала. Колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ, дүнгүүдыень хаһа саг соонь гаргаха, ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, тиин колхозно таряашадые шэн габьяата ажалда зоригжуулха хэрэгтэй. Энээниие партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоол эрижэ байна.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын рейдовэ бригада:

М. Ербанов, партиин айкомой инструктор,

В. Пахаев, Желтурын долоон жэлэй һургуулиин директор,

Д. Доржиев, манай корреспондент.

Городок городой партийна активай суглаан

Городок городой партийна активай суглаан һаяхан болоо. Партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай жэлэй дүнгүүд ба һуралсалай шэнэ жэлдэ парторганизацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал тэндэ зүбшэн хэлсэгдээ. Энэ асуудалаар КПСС-эй горкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр И. И. Марков элидхэл хэһэн байна.

Һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ коммунистнуудай политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгэй нилээд һайжарһые тэмдэглэхэ зуураа, элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд һуралсал эмхидхэлгэдэ гараһан олон дутуунуудые шүүмжэлһэн байна. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ городой коммунистнуудай 10 процентнь программна материалаа ойлгоогүй. Тиихэдэ, зарим кружогуудай ба политһургуулинуудай занятинууд идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг байгаа.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлые зарим парторганизацинуудай секретарьнууд мүнөө үнжагайруулжа байна. Пропагандистнууд үшөө хүсэд олдоогүй байһаар.

Занятинуудай идейнэ хэмжээнэй гол түлэб пропагандистнуудһаа дулдыдаха байһан туладань бэлэдхэл һайнтай нүхэдые пропагандистнуудаар томилхо шухала гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй дутуунуудые дабтахагүй ба һуралсалай шэнэ жэлдэ эрхимээр бэлэдхэжэ, занятинуудай идейнэ үндэр хэмжээе хангаха ябадал хараалһан дэлгэрэнгы тогтоол партийна активай суглаан баталан абаа.

Политическэ һуралсалые идейнэ дээдэ хэмжээндэ ябуулхын түлөө

Г. КАРАМАНОВ,
КПСС-эй Железнодорожно райкомой секретарь.

Коммунистнуудай болон партийнабэшэ эдэбхитэдэй идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинуудай шангаар хиналта табиһан, пропагандистнуудта саг үргэлжэ теоретическэ болон методическа туһаламжа үзүүлһэн дээрэһээ 1952—1953 оной һуралсалай жэл муу бэшээр дүүргээ һэмди. 177 кружогууд болон политһургуулинууд бүлтадаа һуралсалай программые дүүргэһэн ба тэндэ һураһан ехэнхи коммунистнууд үзэһэн материалаа ойлгоһон байна. Пропагандистнууд болон консультантнууд энэ хэрэгтэ шиидхэхы үүргэ дүүргээ юм. Тэдэнэр марксистско-ленинскэ теориие коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэдэй шудалха хэрэгтэ бодото туһаламжа үзүүлээ.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ гараһан дутагдалнуудые дабтахагүй гэжэ оролдообди.

1953—54 оной һуралсалай жэлдэ бэлэдхэхэдээ, партийна гэгээрэлэй сетиие бүридүүлхэдээ, нёдондо жэлдэ кружогууд болон политһургуулинуудта үнгэргэгдэһэн түгэсхэлэй занятинуудай дүнгүүдые хараадаа абалсаабди.

Партийна организацинууд хадаа коммунистнуудай юрэнхы эрдэм болон политическэ бэлэдхэлтэй таараалдуулан, кружок болон политһургуулинуудые зүбөөр бүридүүлхэ зорилготой байгаа. Нёдондо хэдэн эмхи зургаануудай коммунистнуудые суглуулжа, кружок болон политһургуули бүридхэһэн байгаабди. Тиимэһээ партийна организацинуудай зүгһөө тэдэниие ударидаха, үнгэргэгдэһэн занятинуудай идейнэ хэмжээе шалгаха арга бэрхэтэй болодог һэн. КПСС-эй Улан-Удын горкомой XII пленумэй тогтоолые дүүргэлтэ болгон, мүнөө һуралсалай жэлдэ манай районой партийна организацинууд кружок болон политһургуулиие предприяти, цех, эмхи зургаан бүхэндэ эмхидхээ. Энэ ушарһаа мүнөө һуралсалай жэлдэ партийна гэгээрэлэй сетьдэ нилээд олон комсомолецууд болон партийнабэшэ эдэбхитэд хабаадуулагдахань. Хэрбээ нёдондо жэл 600 комсомолецууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд һураһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 1500 гаран хүн һураха юм.

Коммунистнуудай политическэ талаараа ургажа, дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй партийна һуралсалда хабаадаха дуратай болоод байһыень партийна гэгээрэлэй сетиие бүридүүлгэ гэршэлбэ. Марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ һурагшадай тоо нёдондонойхидо орходоо 2 дахин, үдэшын партийна һургуулида һурагшадай тоо нэгэ хахад дахин олон болоо. Мүн политэкономи, философи шудалха кружогуудта һурадаг коммунистнуудай ба партийнабэшэ эдэбхитэдэй тоо нилээд олошороо.

Бэеэ даагаад һураха гэһэн формоор далдалаад, политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлэнгүй ябадаг коммунистнууд нёдондо бии байгаа. Бэеэ даагаад һурагшадтай тусхай хүдэлмэри ябуулһанай ашаар мүнөө жэлдэ бэлэдхэл багатайшуулынь эмхидхэгдэһэн түхэлэй һургуулинуудта оруулагдаа. Энэ ушарһаа бэеэ даагаад һурагшадай тоо үсөөрөө: хэрбээ, нёдондо бэеэ даагажа 900 хүн һураһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ пропагандистнууд болон консультантнуудтай хамта 400 хүн һураха. Эдэнэр хадаа марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалжа шадаха дүршэлтэй болоһон коммунистнууд юм.

Бүгэдэниитын һуралсал тухай КПСС-эй XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон, манай районой ажалшад мүнөө жэлдэ үдэшын хүдэлмэришэн-залуушуулай һургуулинуудта, техникумүүдтэ болон дээдэ һургуулинуудта һуралсаха ехэ дуратай болоһон байна. Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо үдэшын һургуулида һураха залуушуулай тоо хоёр дахин ехэ болоо. Хүдэлмэришэн-залуушуулай үдэшын һургуулинуудта, техникумүүдтэ болон дээдэ һургуулинуудта мүнөө 2 мянгаһаа дээшэ хүн һуралсажа байна.

Комсомолецууд болон залуушуулай политическэ һуралсалда нёдондо жэлдэ гараһан дутуу дундануудые хараадаа абалсажа, мүнөө жэлдэ комсомолой политическэ гэгээрэлэй сетиие бүридүүлхэ ба пропагандистнуудые шэлэн олохо хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулагдаһан байна. Энэ жэлдэ комсомолой политическэ гэгээрэлэй сетиин 50 процентһээ дээшэ кружогууд болон политһургуулинуудые коммунистнууд хүтэлбэрилхэ юм. Гэбэшье, энэ хэрэгтэ үшөө дутагдалнууд бии гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Сентябриин 25-най байдалаар, Железнодорожно райондо 200 шахуу комсомолецууд үшөө политһуралсалда хабаадуулагдаагүй байна.

Ямаршье һургуулида лекцинүүдэй идейно-политическэ удха эгээл гол шухала зүйлынь болодог юм гэһэн В. И. Ленинэй заабариие хүтэлбэри болгон, КПСС-эй райком, парткомууд болон партийна эхин организацинууд пропагандистнуудые шэлэн олохо, тэдэндэ теоретическэ болон методическа туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал табина. Дээдэ һургуули дүүргэһэн гү, али дээдэ һургуулида һуража байһан, марксизм-ленинизмын үдэшын университет болон үдэшын партийна һургуули дүүргэһэн хүнүүд пропагандистнууд болон консультантнуудай дунда олон болоо. Хэрбээ 1952—1953 оной һуралсалай жэлдэ партийна гэгээрэлэй сетьдэ дунда һургуули дүүргээдүй пропагандистнууд 40 процент тухай байһан һаа, мүнөө жэлдэ иимэ пропагандистнууд 25 процентнь болоно. Тиихэдээшье эдэнэр ехэнхидээ марксизм-ленинизмын үдэшын университет дүүргэһэн хүнүүд юм. Олон предприятинуудай, цехүүдэй, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд пропагандистнуудаар ба консультантнуудаар баталагданхай. ПВЗ-дэ пропагандистнуудаар цехын начальнигууд нүхэд Картунов, Лозовский, Вахрушкин, МРЗ-гэй директор нүхэр Антоненко томилогдоһон байна.

Политическэ эрдэмтэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй пропагандистнуудаар хүдэлжэ байһан газарнуудта занятинууд идейно-политическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг, ажалшадай үйлэдбэриин ба политическэ эдэбхи эли бодо дээшэлдэг тэжэ дүй дүршэл харуулна.

Даалгагдаһан хэрэгые дүүргэлгэдэ коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлхын, мүн консультантнууд болон пропагандистнуудай кадрнуудые наряар шэлэн олохо ябадалые хангахын зорилгоор пропагандистнууд болон консультантнуудые КПСС-эй райкомой бюро дээрэ гү, али парткомууд дээрэ баталһан байнабди.

Пропагандистнууд болон консультантнуудай теоретическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхын тула эмхидхэгдэһэн саг үргэлжын семинарнууд сентябриин 22-һоо хүдэлмэрилжэ эхилээ. Пропагандистнуудай түрүүшын семинарта «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин 50 жэл», «Уласхоорондын байдал ба уласхоорондын асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө арадуудай тэмсэл» гэһэн темэнүүдээр лекцинүүд уншагдаа, кружогууд болон политһургуулинуудта үзэгдэхэ түрүүшын темэнүүдээр методическа заабаринууд үгтөө. Пропагандистнуудай хоёрдохи семинар сентябриин 29-дэ болохо. Үнгэрһэн жэлдэ эрхим пропагандистнуудай дүй дүршэлые согсолон дэлгэрүүлхын ба пропагандистска хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые элирүүлхын зорилгоор сентябриин 18-да пропагандистнуудай районно суглаа үнгэргэһэн байнабди.

Пропагандистнууд, консультантнуудта партийна библиотекэнүүд ехэ туһа хүргэхэ зэргэтэй. КПСС-эй түүхые бүлэг бүлэгөөрнь шудалхада хэрэгтэй болохо политическэ, уранһайханай литература, харуулан ойлгуулха зүйлнүүд библиотекэнүүдтэ бэлэдхэгдэнхэй. Мүн справочно-библиографическа хүдэлмэри эмхидхэгдэнхэй.

Олонхи партийна организацинууд 1953—1954 оной партийна һуралсалай жэлэй зорилгонууд тухай асуудал партийна суглаанууд дээрээ зүбшэн хэлсэжэ, кружогууд болон политһургуулинуудай составые баталаа.

Эды шэнээн бэлэдхэлэй хүдэлмэриие үнгэргөөд байхада марксизм-ленинизмын теориие, партиин түүхые гүнзэгыгөөр шудалха условинууд бии болоод байна.

Занятинуудай идейно-политическэ хэмжээе улам дээшэлүүлхэ, партийна гэгээрэлэй хүдэлмэриие үдэр бүри ударидаха гээшэ партийна организацинуудай гол зорилго болоно.

Манай амжалтанууд ба арга боломжонууд

Арадай хэрэглэлэй эрхим шанартай зүйлнүүдые элбэг ехээр бүтээн гаргаха талаар хэһэн хүдэлмэри тухайгаа Улан-Удын Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин гэшүүд хөөрэнэ

☆ ☆

Дотоодой бухы резервнүүдые ашаглаха

Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство ажалшадай ажабайдалые һайжаруулхын тула угаа ехэ оролдолго гаргана. Советскэ хүнүүдэй улам ургажа байгаа материальна ба культурна хэрэгцээнүүдые дүүргэхэ хангахын тула арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдэй үйлэдбэрилгые эрид ехээр үргэдхүүлхэ, хүнгэн ба эдеэнэй промышленностиин үлэмжэ түргэн хүгжэлтые хангаха талаар хэмжээ-ябуулганууд [illegible] СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй хараалба.

[illegible] хэрэглэдэг зүйлнүүдые үйлэдбэрилдэг манай артелиин коллективэй үмэнэ ехэ зорилго табигданхай байна. Бидэнэр эрхим шанартай бараа элбэг ехээр үйлэдбэрилхэ [illegible] ёһотойбди.

Манай артель урда жэлнүүдтэ [illegible] хэрэглэлэй зүйлэй продукци үйлэдбэрилдэг байһан юм. Мүнөө арадай хэрэглэлэй зүйлэй үйлэдбэрилгэ нилээд ехээр үргэдхэгдөө. Панцерна сеткэтэй [illegible], ванна, ведро, шанага, кружка [illegible] болон бусадые хамта 48 ондоо [illegible] үйлэдбэрилнэбди.

СССР-эй Верховно Соведэй V [illegible] дээрэ нүхэр Г. М. Маленковой [illegible] үгые үйлэдбэринигөө зүбшөөрэ [illegible] дээрэ зүбшэн хэлсэжэ зүүраа, [illegible] дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа [illegible]. Тэрэ уялгынгаа ёһоор үйлэдбэриингөө жэлэй түсэбые ноябриин [illegible] дүүргэхэ, продукциин ассортиментые үргэдхэхэ байнабди. Мүнөө [illegible] коллективтэ социалистическэ [illegible] эршэмтэйгээр ябуулагдана. Валовой продукци үйлэдбэрилхэ 8 һарын түсэб 170 процент [illegible], продукциин өөрын үнэ [illegible] процентээр химдаруулагдаа.

[illegible] олон янзын амһартануудта шаажан гүйлгэхэ [illegible] болообди. Тус үйлэдбэриин продукциин [illegible]. Химическэ зүйлнүүдые бурдхэн, шаажан хайлуулха [illegible] болообди. Шаажан гүйлгэдэг [illegible] даагша нүхэр Попов [illegible] шадабари мэргэжэлые дээшэлүүлнэ, цехынгээ [illegible] техническэ занятинууд [illegible].

[illegible] Мүнөө ямаршье шаажан гүйлгэһэн эрхим һайн амһартануудые түбэггүйгөөр үйлэдбэрилнэбди. Нүхэр Васяевагай хүтэлбэрилдэг шаажан гүйлгэгшэдэй бригада ажалаа бүтээсээршье, продукциин шанарайшье талаар коллективэй дунда түрүүлэн ябана. 1953 [illegible] энэ бригадынхид продукциин шанарые ехэ амжалта туйлаа. Мүнөө тэдэнэр голодһо оройдоошье гарганагүй.

Манай артель хоёр, нэгэ хүнэй унтаха панцерна сеткэтэй оронуудые үйлэдбэрилнэ. Механическа цехын слесарьнууд ба токарьнууд А. Сизых, И. Аксенов болон бусад оронуудые хабсаруулга дээрэ хаалаайнгаа нормые 170—180 процент дүүргэнэ. Тэдэнэр оронуудай сеткэнүүдые тон һайнаар татана.

1954 оной январиин нэгэнһээ эхилжэ чайник, табаг, миско, таз болон үшөө олон янзын зүйлнүүдые үйлэдбэрилдэг болохомнай. Тиихэдэ валовой продукци гаргаха түсэб 50 шахуу процентээр дээшэлүүлэгдэхэ. Амһартануудые ондоо аргаар үйлэдбэрилдэг болохо, миско, кастрюли, кружка гэхэ мэтые үргэлжэ түмэрөөр бүтээдэг болохомнай. Тиин шаажан гүйлгэһэн амһартануудые үйлэдбэрилгэ ерэхэ жэлдэ хэды дахин дээшэлхэ байна.

Мүнөө энэ үйлэдбэридэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Амһартануудые шаажан порошогоор будаха шэнэ цех нээгдэхэнь. Механическа цехээ үргэдхэжэ, шэнэ станогуудые табихамнай. Шэрдэгдэһэн продукцинуудые хатааха транспортёртой болохобди.

Энэ жэлдэ үйлэдбэрээ 90 процент механизацилһанай ашаар, ажалайнгаа бүтээсые 30 процент дээшэлүүлһэн, продукциин өөрын үные 30 процент химдаруулһан байнабди. Ноябриин 1-һээ жэлэй эсэс хүрэтэр республикынгаа ажалшадта 800 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үгэхэ аргатайбди.

Эдэ зарим амжалтануудай туйлагдабашье, артелиимнай хүдэлмэридэ дутагдалнууд бии. Жэшээнь, мүнөө болотор оронуудые никелированигүйбди. Тус процесс хэдэг болохо аргатайбди. Зарим цехүүдэймнай үйлэдбэриин талмай багадана.

Бурпромсовет хэрэгтэй машина зэмсэгүүдые дутамагаар үгэнэ. Бурпромтехснабай база (эрхилэгшэнь нүхэр Бутырин) шэрээ, шаажан буйлуулха химическэ зүйлнүүдээр хүсэд хангадаггүй.

Энэ мэтын дутуу дунданууд ойрын сагта усадхагдаха ёһотой. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 36-дахи жэлэй ой дүтэлжэ байна. Энэ алдарта ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтаха зорилготойбди.

А. Мартыненко,
артелиин түрүүлэгшэ.

Мэргэжэлээ дээшэлүүлһэнэй ашаар

Хүдэлмэришэн бүхэнэй мэргэжэл шадабариие саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ гээшэ туйлай ехэ удхашанартай. Ажалшадта шанар һайнтай, гоё һайхан эд бараануудые үйлэдбэрилгэ тэдэниие бүтээгшэдһээ дулдыдаха байһаниинь мэдээжэ. Мүнөө манай цехынхид хоёр ба нэгэ хүнэй унтаха панцерна сеткэтэй оронуудые, хүүгэдэй, мүн юрын түмэр оронуудые үйлэдбэрилнэ.

Продукциин шанарые һайжаруулха, ассортиментыень олошоруулха талаар СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада хэмжээнүүдые абажа байнабди. Хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ талаар техническэ һуралсал хабарһаа хойшо ябуулагдана. Тэндэ цехымнай хүдэлмэришэд булта һуража гараа. Энээнэй ашаар үйлэдбэри дээрэ голодһо гаргаха ябадалые усадхажа шадаабди.

Коллективэймнай дунда нормоёо дүүргэдэггүй хүн үгы. Һара бүхэндэ үйлэдбэриин цеховой суглаа татажа, үнгэрһэн һарынгаа хүдэлмэриин дүнгые гаргадаг, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ ба продукциин шанарые бүри һайжаруулха талаар хэмжээ-ябуулгануудые хараалдаг байнабди. Жэшээнь, оронуудые хэдэг хүнды трубкануудые урдань гараар тайрадаг байхадамнай ехэ саг ошодог һэн. Мүнөө бидэнэр трубануудые хюрөөдэдэг станок зохёогообди. Тиин нэгэ хүнды түмэрые 2—3 секунда соо таһа тайранабди.

Хүдэлмэришэн бүхэмнай хоорондоо мүрысэдэг. Тэдэнэй дунда токарь Васильев, слесарь Титов түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр халаанайнгаа нормонуудые 170—180 процентһээ доошо хэзээдэшье дүүргэдэггүй. Эдэнэр оронуудай түмэрнүүдые тайраад, холбон гагнахадаа, сеткэнүүдые татажа таблахадаа хэмжүүрһээнь заахашье үлүү дутуу гаргадаггүй байна. Коллективэймнай олон гэшүүд эдэ түрүүшүүлһээ жэшээ абажа, өөһэдынгөө шадабари мэргэжэлые дээшэлүүлнэ, слесарьна станогуудай оньһо дүршэлые шудалжа, механизмуудаа дүүрэн хүсөөрнь ашаглахые оролдонод.

Манай цехын коллектив жэлэй түсэбые ноябриин 4 болотор дүүргэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаад, мүнөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

А. Боровицкий.

Шалгалтые зүбөөр табиха

Продукциин шанарай түлөө тэмсэлдэ предприятинүүдай техническэ шалгалтын таһагуудай ехэ үүргэтэй байһаниинь мэдээжэ. Тус таһагай хүдэлмэриие зүбөөр табяад байхада, тэрэнэй аша үрэнь элитэ харагдана. Манай таһагта **гурбан хүн хүдэлмэрилнэ.** Мастер **нүхэр Баннова полуфабрикадуудай (хүсэд бүтээгдээгүй продукциин)** шанарые шалгадаг. Жэшээнь, нимгэн түмэрөөр хэгдэһэн кастрюлинуудые шалгажа, шаажан гүйлгэхые тушаадаг. Кастрюлиин барюулай гү, али оёоройнь муугаар гагнагдаһан байгаа һаань, эмалиин шаажан жэгдээр няалдахагүй байна. Нүхэр Баннова шалгалтые нарин шангаар табижа, түмэршэд хүдэлмэридөө голодһо гаргалгые ехээр доошолуулба.

Нүгөөдэ мастер нүхэр Чистякова цехүүдэй бэлэн болоһон продукциин шанарые шалгажа, складта тушаадаг юм. Продукци бүхэн шалгагдажа, дутагдалтай байбал цехтээ һөөргөө бусаагдадаг.

Ямар цехын хэнэй бригада голодһо ехээр гарганаб, тэндэ үйлэдбэриин зүблөө хэжэ, юун дээрэһээ голодһоной гараһан шалтагаание элирүүлдэгбди. Эндэ ажалай бүтээсэ ба продукциин шанарые дээшэлүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулганууд хараалагдана. Түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохын тулада практическа занятинуудые үнгэргэнэбди.

Би өөрөө цехүүдэй техническэ мастернууд ба бригадирнуудтай техническэ һуралсал үнгэргэнэб. Тиин тэдэнэй шадабари мэргэжэл дээшэлнэ.

Хонхойтор дарагдаһан, шэрээ холторһон амһартанууд наймаанай организацинуудта абтангүй хэбтэдэг. Тиимэһээ бэлэн продукциие складуудта зүбөөр хадагалха тон шухала.

Шанарай ба ажалай бүтээсын талаар манай артель эрхим амжалтануудые туйлаа гээ һаа буруу болохо. Хүдэлмэридэмнай дутагдалнууд үшөө олон. **Цехүүдтэ зарим хүдэлмэринүүд зүбөөр эмхидхэгдэнэгүй.** Кастрюлинуудые бүтээлгын хүдэлмэри гүйсэд механизацилагдаха аад, мүнөө болотор өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. Тиимэһээ гүрэнэй стандартда хүсэд таарахагүй продукци гараха зарим нэгэ ушар бии.

Артелиимнай правлени эдэ дутагдалнуудаа усадхахын тула хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлжэ эхилээ. Саашадаа гансал эрхим шанартай **продукци** үйлэдбэрилхын түлөө тэмсэнэбди.

С. Бородин,
техническэ таһагай начальник.

Гоё һайхан үнгын түлөө

Арад зондоо эрхим шанартай, гоё һайхан үнгэтэй зүйлнүүдые бэлэдхэжэ үгэхэ гээшэ бидэнэй гол ехэ зорилго мүн. Энэ талаар манай артелиин шэрдэлгэ-будалгын цехтэ мүнөө хэзээ хэзээнэйхи ехэ эрилтэ табигдаад байна.

Муугаар шэрдэгдэһэн амһартанууд жэбэрдэг, түргөөр соорооод, [illegible]һээ гарадаг гээшэ. Заримдаа ванна, ведронуудай оёорнууд дутуугаар шэрдэгдэн гараха ушарнууд үзэгдэдэг һэн. Энээниие усадхахын тула ехэ оролдолго гаргааб. Бэлэн продукци наринаар шалгагдадаг, заахан лэ дутагдалтай һаа складта абтангүйгөөр һөөргөө бусаагдадаг болобо. Энэ ехэ һайшаалтай байна.

Мүнөө манай цехтэ нимгэн түмэрөөр хэгдэһэн умывальник, ванна, ведро ба бусад амһартанууд, оронууд шэрдэгдэдэг. Гоё һайхан үнгэтэй зүйлнүүдые бүтээжэ олоор гаргахын тулада үнэн зүрхэнһөө оролдонобди. Үдэр соо 70 ведро шэрдэхэ нормотой аад, 100 хүрэтэр шэрдэнэб. Шанарай талаар шэрдэгшэд хоорондоо мүрысэнэбди.

А. Никанорова, шэрдэгшэ.

Үдэр соо 500 ведро хэнэбди

Түмэрые гараараа хайшалжа, ванна ба бусад амһартануудые үйлэдбэрилхэдэ ажалай бүтээсэ бага байхаһаа гадна, тэдэнэй шанарынь баһал хангалтагүй байдаг һэн. Үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудые элбэг ехээр үйлэдбэрилхэ зорилгын табигдаад байхада, бидэнэр бүхы үйлэдбэреэ механизироваалхэ гэжэ шиидээ һэмди.

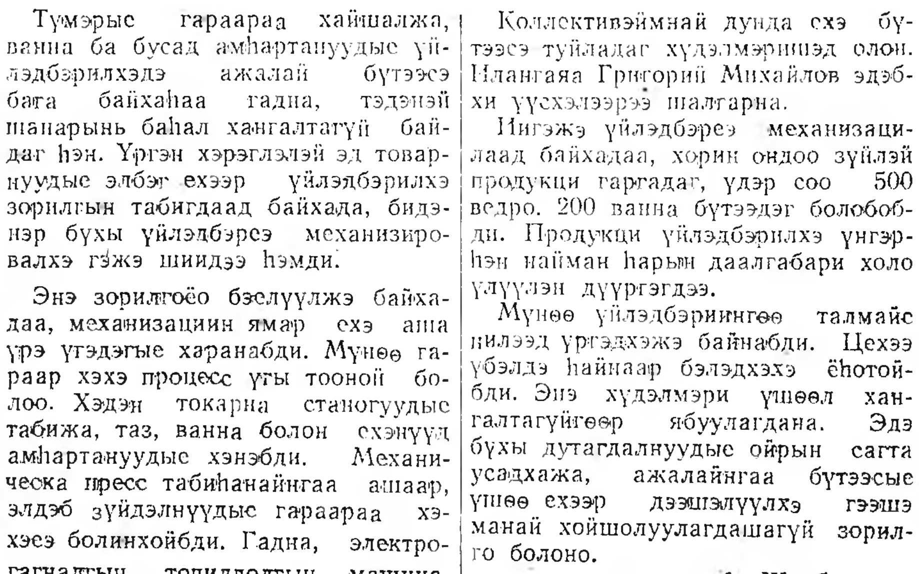
Энэ зорилгоёо бэелүүлжэ байхадаа, механизациин ямар ехэ аша үрэ үгэдэгые харанабди. Мүнөө гараар хэхэ процесс үгы тооной болоо. Хэдэн токарна станогуудые табижа, таз, ванна болон ехэнүүд амһартануудые хэнэбди. Механическа пресс табиһанайнгаа ашаар, элдэб зүйдэлнүүдые гараараа хэхээ болинхойбди. Гадна, электрогагналгын, точилдолгын машинанууд табигданхай.

Коллективэймнай дунда ехэ бүтээсэ туйладаг хүдэлмэришэд олон. Илангаяа Григорий Михайлов эдэбхи үүсхэлээрээ шалгарна.

Ингэжэ үйлэдбэреэ механизацилаад байхадаа, хорин ондоо зүйлэй продукци гаргадаг, үдэр соо 500 ведро. 200 ванна бүтээдэг болобобди. Продукци үйлэдбэрилхэ үнгэрһэн найман һарын даалгабари холо үлүүлэн дүүргэгдөө.

Мүнөө үйлэдбэриингөө талмайе нилээд үргэдхэжэ байнабди. Цехээ үбэлдэ һайнаар бэлэдхэхэ ёһотойбди. Энэ хүдэлмэри үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Эдэ бүхы дутагдалнуудые ойрын сагта усадхажа, ажалайнгаа бүтээсые үшөө ехээр дээшэлүүлхэ гээшэ манай хойшолуулагдашагүй зорилго болоно.

А. Щербаков,
түмэрэй цехын начальник.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: артелиин техническэ шалгалтын таһагай начальник нүхэр Бородин стахановка Коноваловаһаа шаажан гүйлгэһэн амһартануудые тушаан абажа байна. Хоёрдохи зурагта — механическа цехын стахановецууд А. Сизых (зүүн гарһаа) И. Аксенов хоёр оро хабсаруулжа байна.

В. Щитиковэй фото.

Краснодарска хизаар. Кубанска ирригационно системэ Советскэ Союзта эгээн томо системэнүүдэй нэгэниинь юм. Тэрэ хадаа 11 колхозуудай, мүн 3 совхозуудай рисовэ плантацинуудые уһаар хангана.

16 мянган гектарһаа дээшэ газар Кубаниин уһаар уһалагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хубаарилгын № 1 узел. **ТАСС-эй фотохронико.**

☆ ☆

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Алдуугаа дахяад дабтана

Манай республикада гол мүрэнэй пароходуудые заһабарилга ехэнхидээ үбэлэй үедэ хэгдэдэг гээшэ. Тиимэһээ үбэлэй үеын хүдэлмэридэ һайнаар бэлэдхэлгэ тон шухала ба харюусалгатай хэрэг мүн.

Үнгэрһэн үбэл Улан-Удын судна заһабарилгын заводой хүтэлбэрилэгшэдэй үбэлдэ бэлэдхэлгые муугаар ябуулһан дээрэһээ пароходуудые заһабарилгын хүдэлмэри ехээр унжагайруулагдаһан байгаа. Тэрээнһээ боложо, энэ жэлэй навигациин түрүүшын һарын түсэб дүүргэгдэнгүй үлэһэн байна.

Гэбэшье, заводой хүтэлбэрилэгшэд үнгэрһэн жэлэй алдуу дутуунуудһаа бодото һургаал абаагүй гэхэдэ болохо. Мүнөө үбэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри эндэ нобшо удаанаар ябуулагдана, хүдэлмэришэдтэ ажалай һайн условии байгуулагдаагүй. Жэшээлхэдэ, заводой шудхалгын цех нэгэ заахан, задагай зайдан сарай соо байрладаг. Иимэһээ хүдэлмэришэд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха аргагүйдэнэ. Голодһон ехээр гарана. Нэгэ хэгдэһэн юумэн дахин хэгдэдэг байха юм. Энэ цех һарынгаа түсэбые саг үргэлжэ дүүргэдэггүй. Теэд заводой хүтэлбэрилэгшэд тус цехын ажалые һайжаруулха хэрэгтэ һаналаа табинагүй.

Шудхалгын цехын шэнэ байра нёдондо жэлһээ хойшо баригдажа байбашье, ашаглалгада оруулагдаагүй байһаар. Заводой директор нүхэр Крутояренкын энэ цехые аяар үнгэрһэн хабар ашаглалгада оруулхаар түсэблөөшье һаань, тэрэнь мүнөө хүрэтэр бэелүүлэгдээгүй. Мүнөө намарай хүйтэн болоожо эхилбэ. Шудхалгын цехынхид хуушан лэ сарай соогоо ажаллаһаар.

Түмэршэ дархашуулай цех баһал заһабарилагданагүй. Цехын үүдэн һандаршанхай. Цех соогуурнь һалхин үлеэжэ байдаг. Мүн заводой бусадшье цехүүдтэ үбэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Завод соо хүдэлмэришэдэй нюур гараа угааха газар үгы.

Гадна, заводой олон хүдэлмэришэд Улан-Удын пристаниин механизмуудые заһабарилдаг. Эдэ хүдэлмэришэд үбэлэй сагта механизаторнуудай мастерской соо ажалладаг юм. Тэрэ мастерскойн пеэшэн, үүдэн, сонхо гэхэ мэтэ эбдэрхэй.

Үбэлэй хүйтэнэй ойротожо байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, заводой дирекциин үбэлдэ бэлэдхэлгэдэ ямаршье анхарал табяагүй байхань гайхалтай. Үбэлые муу бэлэдхэлтэйгээр угтаад, хүйтэнэй сагта заһабариин хүдэлмэриие хайшан гээд саг болзор соонь дүүргэхэ юм?

Ерэхэ жэлэй навигацида ехэ амжалтануудые туйлахын тулада заводой партийна, профсоюзна организацинууд үбэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие ойрын сагта дүүргэхэ талаар эрид хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Л. Бондаренко.

Аргаа ядарһан Шишмарев, ашаглагдаагүй мүнгэн зөөри, тухай

Энэ жэл Зэдын аймагай центр Петропавловка тосхондо ниитын бани, гостиница, 2 квартиратай байрын гэр бариха, мүн электросеть заһаха гэжэ хараалагдаһан юм. Энэ хэрэгтэ 160 мянга гаран түхэриг мүнгэ гүрэн һомолһон байгаа.

Гэхэ зуура, энэ талаар мүнөө болотор өөдтэй юумэ хэгдээгүй байһаар. Хоёр квартиратай байрын гэрэй фундамент хэгдээ, барилгын модон бага зэргэ бэлэдхэгдээ. Энэ хүдэлмэридэ 21 мянган түхэриг мүнгэ гаргашалагдаһан байна.

Түсэбөөр хараалагдаһан барилганууд яахадаа иимэ удаанаар бүтэнэб гэһэн асуудалда ажалшадай депутадуудай Зэдын аймгүйсэдкомой коммунальна таһагые даагша нүхэр М. И. Шишмарев иигэжэ харюусана:

—Хүнэй олдохогүйдэ би яахабиб, аймгүйсэдком манда хүниие үгэнэгүй. Ганса мүнгөөр юу хэхэбши.

Нүхэр Шишмаревой иигэжэ харюусажа байхада, аймагай нилээд олон ажалшад гэр байраар дуталдажа байна.

Тэрэшэлэн аймагай центрын ажалшадые уһаар хангалга мүн лэ шухала асуудалнуудай нэгэн юм. Мүнөө үедэ эндэ оройдоо хоёр худаг бии. Энэнь ажалшадые хаанашье ханганагүй. Тиимэһээ хүнүүд аяар километр хахадта байһан Зэдэ голһоо уһа асарха баатай болодог. Аймагай коммунальна ажахын таһаг Плюснин гэгшые уһа зөөгшөөр томилһон байна. Тэрэ хадаа 20 хүнэг уһа орохо бочкоор үдэртөө 7 дахин уһа асаржа, нэгэ хүнэгэй 20 мүнгөөр уһаяа худалдана. Тиигэбэшье, энэ жэлэй түрүүшын хахадта тэрэ Плюснин 857 түхэригэй гарза хэһэн байха юм. Эгээл иимэһээ шэнэ худаг малтаха шухала болоод байна. Зүгөөр нүхэр Шишмарев энэ хэрэгтэ мүн лэ хайша хэрэгээр хандана.

Худаг малтуулха зөөриин бии байбашье, хүнгүй гэжэ шалтаад лэ, нүхэр Шишмарев һанаа амар һуужа байна.

С. Цыденов.

Ахын аймагта спортивна общество хүдэлмэрилнэгүй

Манай Ахын аймагта һайндуратанай спортивна общество аяар арба гаран жэлэй турша соо хүдэлмэрилнэгүй. Залуушуул сүлөөтэй сагтаа спортивна элдэб мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ хүсэлтэй байдаг. Теэд залуушуулые эмхидхэжэ, спортдо хабаадуулха организаци үгы байһаар.

Спортивна общество байгуулха тухай асуудал аймагай советскэ болон комсомольско организацинуудай үмэнэ оло дахин табигдаһан юм. Гэхэ зуура, энэ асуудал мүнөөшье болотор шиидхэгдэнэгүй. ВЛКСМ-эй Ахын айком обществын хүдэлмэри ябуулхынь тула нүхэр Бидановые томилһон байна. Теэд нүхэр Биданов мүнөө болотор ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй.

Д. Гомбоев.

Гансал кино...

Улан-Удын модоной заводой хүдэлмэришэд хүдэлмэриингөө үдэрэй һүүлээр клубтаа ерэжэ, культурнаар амархые ехэтэ хүсэдэг.

Гэхэ зуура, эдэнэр клубтаа недели соо 4—5 үдэр гансал кино харахаһаа бэшэ, ондоо юушье хэхэ аргагүй. Эндэ элидхэл, лекци үни заяанай уншагдаагүй.

Зарим үдэрнүүдтэ киношье саг соогоо эхилдэггүй, 15—20 минутаар хожомдодог юм. Һургуулиин үхибүүдтэ зорюулагдажа үдэрынь кино харуулагдадаг байбашье, үдэшын сеансда үхибүүд олоороо ерэжэ, шаг шууяа гаргадаг байна. Клубай директор нүхэр Соболев эдэ бүгэдые мэдэжэ байбашье, ямаршье хэмжээ абанагүй.

Д. Аюшеев.

Г. Бумацендын наhа бараhан тушаа

УЛАН-БАТОР, сентябриин 24. (ТАСС). Монгол Арадай Республикын Арадай Ехэ Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Г. Бумацендын наhа бараhан тухай монгол арад шанална. Гүрэнэй эмхи зургаануудай байшангууд дээрэ уйдхар гашуудалай тугууд үлгэгдэбэ. Бумацендын дурасхаалда зорюулагдаhан митингнүүд ба суглаанууд предприятинуудта, эмхи зургаанууд ба hургуулинуудта, госхозуудта ба арадай үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ боложо байна.

Варшавада И. В. Сталинай нэрэмжэтэ культурын ба наукын ордоной барилга дээрэ

ВАРШАВА, сентябриин 24. (ТАСС). Варшавада И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Культурын ба наукын ордоной советскэ барилгашадай коллектив Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 36 жэлэй ойе үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхые шиидэбэ.

Барилгашад үндэр байшангай булад конструкцинуудай монтажые, мүн шпиль табилгые ноябриин 7 хүрэтэр болзорhоо урид дүүргэхэ гэhэн уялга абаа. Тэрэ үе хүрэтэр үндэр байшангай хана табилга, мүн тэрэнние гоёолго дүүргэгдэхэ, конгрессэй залай оройн булад конструкцинууд залгагдаха байна.

Мүнөө барилгашад үндэр байшангай 34-дэхи дабхарай булад конструкцинуудай монтаж хэжэ дүүргэбэ. Ордоной хоёр талын хананууд гоёогдожо, портигуудай колоннонууд хэгдэжэ, мүн байшан дотор штукатурна хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

КНР-эй ба Цейлоной хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэгдэнэ

ЛОНДОН, сентябриин 23. (ТАСС). Коломбоhоо Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, мүнөөдэр цейлоно-хитадай худалдаа наймаанай хэлсээн баталагдаа. Тэрэнэй ёhоор, Хитадай Арадай Республика Цейлондо рис худалдажа, тэрээнhээ каучук худалдан абаха юм гэжэ Цейлоной гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдээсэбэ.

Шэнэ хэлсээн Хитадай ба Цейлоной хоорондо хани барисаата харилсаануудые хүгжөөхэ ябадалда саашанхи алхам болоно гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй министерствын коммюнике соо заагдана. Тэдэ хэлсээнүүд үнэн сэдьхэлhээ ба хани барисаанай оршон байдалда болоо гэжэ коммюнике соо тэмдэглэгдэнэ.

Болгарида болоhон сентябрьска восстаниин 30 жэлэй ой

СОФИ, сентябриин 24. (ТАСС). Монархо-фашистска ёhо журамда эсэргүү болгарска арадай хэhэн сентябрьска восстаниин 30 жэлэй ойтой дашарамдуулан, үсэгэлдэр восстаниин центр — Михайловград городто 30 мянган ажалшадай митинг болоо.

Болгариин арадай суглаанай президиумэй түрүүлэгшэ Георгий Дамянов алдарта ой тухай үгэ хэлэбэ.

Митингын hүүлээр 1923 оной восстаниин музей нээгдээ.

Урда Вьетнамай арадай зэбсэгтэ эсэргүүсэлгын 8 жэлэй ой

ШАНХАЙ, сентябриин 24. (ТАСС). Французска колонизаторнуудта Урда Вьетнамай арадай зэбсэгтэ эсэргүүсэлгын 8 жэлэй ойдо зорюулагдаhан статьяе Вьетнамска информационно агентство дамжуулба. Американска дэмжэлгэ абаhан французска сэрэгүүд тус орон дотор национально-сүлөөрэлгын хүдэлөө дарахые эрмэлзэн, 1945 оной сентябриин 23-да Урда Вьетнамда дайн сэрэг хэжэ эхилhэн юм гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ. Урда Вьетнамай арадай зэбсэгтэ эсэргүүсэлгын түрүүшын үедэ эндэ хоорондоо холбоогүй партизанска тус тус отрядууд лэ тэмсэжэ байhан юм. Партизануудтай нигта холбоотой саг үргэлжын Арадай армиин частьнууд мүнөө французска булимтарагшадта эсэргүү байлдаануудые хэнэ. Французска колонизаторнуудта ехэ гээлтэ хоролто ушаруулан, арадай сэрэгүүд Тра-Винь провинцида (Сайгонhоо урагшаа), Сок-Транг ба Бьен-Хоада, Куан-Ан округто (Сайгонhоо урагшаа) добтолгын операцинуудые амжалтатайгаар хэбэ.

Урда Вьетнамда дайлалдадаг Арадай армиин частьнууд hүүлэй үедэ дайсанай хэдэн операци таhалдуулаа, французска гол харгынууд дээрэ харуул табяа. 1953 оной түрүүшын хахадта Урда Вьетнамай фронтнууд дээрэ дайсан 5 мянган солдадууд ба офицернүүдээ алуулhан, шархатуулhан, плендэ оруулhан байна.

Вьетнамска патриодуудай амжалтата тэмсэлэй нүлөөн доро, дайсанай сэрэгүүдэй моральна байдал хододоо унана. Үнгэрhэн жэлэй туршада французска колонизаторнуудай сэрэгтэ хүсөөр абтаhан марионеточнэ баодаевска армиин 4 мянга шахуу солдадууд арадай сэрэгүүдэй талада оробо.

Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэhэн районуудта демократическа ехэ шэнэдхэн хубилалтанууд хэгдээ. Газарай түлөө арендэ түлэбэри 25 процентээр багадхагдаа. 251.600 гектар газар үгытэй таряашадта хубаагдаа, урдын помещигүүдэй газарай участогууд деревниин ажалшадта үгтөө.

Таряашадтай хүдэлмэришэн ангиин бата союз байгуулгада түшэглэhэн арадай-демократическа засаг хүдөө нютагуудта тогтоогдоод, нилээд ехээр бэхижээ.

Национальна хүндэ дарлалтаhаа сүлөөлэгдэhэн Урда Вьетнамай таряашад үндэр ургаса хуряажа байна. Үнгэрhэн жэлэйхитэй сасуулхада, 2—3 дахин ехэ ургаса энэ жэлдэ хуряагдаа.

Национально-сүлөөрэлгын тэмсэлэй 8 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Урда Вьетнамай арадта хандаха зуураа, Вьетнамай демократическа республикын президент Хо Ши Мин булимтарагшадта улам шангаар эсэргүүсэхые уряалба.

Ирандахи байдал

ТЕГЕРАН, сентябриин 23. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээсэhэнэй ёhоор, hүүлэй 24 часай турша дотор Тегеранда 40 гаран хүн арестовалагдаа. Тэрээнhээ гадна, полициин главна управлениин захиралтаар hэжэгтэй нюурнуудые провинцида олоорнь арестоважа байна гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Сэрэгэй байдал тухай хуулиин үндэhөөр арестовалагдаhан хүнүүдэй дундаhаа үшөө 100 хүниие сентябриин 22-ой hүни Луристан провинцида эльгээхэ гэжэ хараалагдаhан байгаа.

Сентябриин 22-то Исфаганда сэрэгэй байдал соносхогдоо гэжэ «Эттелаат» газетэ бэшэнэ.

ПАРИЖ, сентябриин 23. (ТАСС). Тегеранhаа Франс Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, Туде партида (Иранай арадай партида) хамаатай гэжэ hэжэглэгдэн 1.225 хүн августын 19-hөө хойшо арестовалагдаа, тэдэнэй 181 хүниинь концлагерьта эльгээгдээ гэжэ иранска правительствын түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Иранска хоёр городто—Суме-Середе (Рештын дэргэдэ) ба Табаста (Хорасан провинци) сэрэгэй байдал бии болгогдоо.

Туде партиие дэмжэгшэ хэдэн чиновнигууд Мехабад городто (Курдистан) арестовалагдаа.

Үсэгэлдэр үдэшэ тегеранска сэрэгэй аэропортдо агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй хэдэн офицернүүд ба унтер-офицернууд арестовалагдаба. Тегеранда тэрэ үдэшэ полици Туде партиин 30 гэшүүдые арестовалаа.

Ирандахи байдал тушаа

ТЕГЕРАН, сентябриин 24. (ТАСС). Сентябриин 23-най номер соогоо «Дад» газетэ хадаа «Хабар» газетын редактор Никпура Наиин гэгшын арестовалагдаhан тухай мэдээсэбэ.

Полициин главна управлени шэнэ полицинхидые шэлэн абаhан тухай ба 180 жандармска офицернүүдэй зэргэ тушаалай дээшэлүүлэгдэhэн тухай соносхобо гэжэ газетэ мэдээсэнэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн VIII сесси

Генеральна Ассамблейн сентябриин 23-най үглөөнэй пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 23. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн сентябриин 23-най үглөөнэй пленарна заседани дээрэ юрэнхы үгэ хэлэлгэ үргэлжэлөө.

Түрүүшээр үгэ хэлэhэн Канадын түлөөлэгшэ Пирсон иигэжэ мэдүүлбэ: «Уласхоорондын түгшүүрилые зарим талаар hуларуулха арга боломжын мүнөө байгаа hаань, VIII сесси тэрэниие бүрин ашаглаха байха гэжэ найданаб». Гэбэшье, уласхоорондын түгшүүрилэй энэ hуларалгые агрессивнэ Атлантическа блогой байhан ябадалаар Пирсоной тайлбарилhаниинь гайхалтай байна. Тус блогые Пирсон магтажа үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа энэ блогой дотор байдаг зүрилдөөнүүд тухай хэлэхые шухалада тоолобо, эдэ зүрилдөөнүүд ехэ удхашанартай бэшэ юм гэжэ харуулхые оролдобо.

«Мүнөө байгаа уласхоорондын зарим проблемэнүүдые Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гү, али уласхоорондын эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө гол харюусалга даагша гүрэнүүдэй амжалтатайгаар шиидхээгүй сагта, мүнөө үедэ бүхы дэлхэй дээрэ байгаа түгшүүрил ба айн hүрдэхэ ябадал hуларуулагдахагүй юм» гэhэн hаналые Канадын түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Корейскэ асуудалаар канадска правительствын хараа бодолые тайлбарилан, Пирсон иигэжэ мэдүүлбэ: «Канадска правительство тухай хэлэхэ болоо hаа, бидэнэр Корейдэ Нэгэдэмэл Нацануудай хэhэн бэшэ сэрэгэй ямаршье ябуулгануудые дэмжэхэгүйбди. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин зорилгонь Корейе хүсөөр нэгэдүүлгэ болоно гэжэ тайлбарилха гэhэн ямаршье hэдэлгые буруушааха байнабди. Нүгөө талаhаа, эблэрэлгые баталалга хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүн байhан туладаа Корея тушаа бидэнэй даажа абаhан уялгануудhаа маниие сүлөөлнэгүй гэжэ ойлгонобди».

Өөрынгөө үгын ехэнхи хубиие Канадын түлөөлэгшэ демократическа лагерьта эсэргүү элдэб янзын дайсан харша хардалгада зорюулаа, тиихэдээ Генеральна Ассамблейн сентябриин 17-ной пленарна заседани дээрэ Даллесай хэлэhэн үгэ гол түлэб дабтаба.

Тэрэнэй hүүлээр Польшын делегациин толгойлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо М. Нашковский үгэ хэлэбэ. Эб найрамдал хүсэгшэ гүрэнүүдэй, түрүүшын ээлжээндэ Советскэ Союзай хэhэн алхамуудай ашаар мүнөө уласхоорондын түгшүүрил зарим талаар бага болоо гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Энэ байдал хэлсээ хэжэ, арсалдаата бүхы проблемэнүүдые шиидхэхэ хэрэгтэ улам үргэн хани харилсаа байгуулха арга боломжо бии болгоно.

Корейдэхи эблэрэлгэ хадаа арсалдаата бусад проблемэнүүдые амжалтатайгаар шиидхэхэ тушаа дэлхэйн арадуудай найдабариие ехэ болгоо гэжэ Н. Нашковский хэлэбэ. Гэбэшье, эблэрэлгэ баталалгатай дашарамдуулан бии болоhон перспективэнүүдые мүнөө хүрэтэр ООН ашаглаагүй байна. Корейhээ гадаадын сэрэгүүдые гаргаха тухай шиидхэбэри абаха, тэрэниие нэгэдүүлхэ ба hэргээн байгуулха условинуудые бии болгохо, Дальна Востогто уласхоорондын эб найрамдалда аюул тохёолдуулhан бусад проблемэнүүдые шиидхэхэ зорилгоор политическэ үргэн конференци зарлаха замаар ябахын орондо. Генеральна Ассамблей хадаа хоёр талын конференци зарлахые Хитадай Арадай Республикын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствонуудта баадхаха, корейскэ асуудалые эбэй ёhоор шиидхэхэ гэжэ оролдодог Азиин оронуудые тус конференцидэ хабаадалгаhаа зайсуулха гэhэн ондоо зам шэлэжэ олоhон байна. США-гэй делегациин ба тэрэниие дэмжэдэг делегацинуудай энэ политика Азиин элэ оронуудай эрхэнүүдтэ сохилто хэнэ.

Хитадай Арадай Республикын гүрэнэй захиргаанай Соведэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн сентябриин 13-най бэшэг, мүн Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствын 1953 оной сентябриин 14-нэй бэшэг корейскэ проблемые эбэй ёhоор шиидхэхын түлөө тэмсэлдэ эдэ правительствонуудай хэhэн саашанхи оруулалта болоно гэжэ Нашковский зааба. Эдэ документнүүд гансахан зүб замда, нейтральна гүрэнүүдэй, нэн түрүүн Азиин гүрэнүүдэй адли эрхэтэйгээр хабаадаха конференци зарлаха замда бусажа ошохо арга боломжые ООН-до олгоно гэжэ польско делегациин толгойлогшо мэдүүлбэ. СССР-эй делегациин дурадхаhанай ёhоор, Корея тушаа политическэ конференци хэхэ тухай асуудалые ООН-эй дахин хаража үзэхэ шухала байhаниие Нашковский зааба.

Агрессивнэ хүсэнүүд уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулхагүй гэжэ оролдоно. Тэрээнhээ байха, эдэ хүсэнүүд Корейдэхи эблэрэлгэ эбдэхэ ба дай hэргээхэ ябадалда шэглүүлэгдэhэн провокационно хэдэ хэдэн ябуулга хэжэ, уласхоорондын байдал хурсадхахые эрмэлзэнэ гэжэ М. Нашковский саашаа тэмдэглэбэ.

Эб найрамдал хүсэгшэ гүрэнүүдтэ эсэргүүгээр түүхын мэдэхэгүй ехэ хэмжээтэйгээр США-гэй зүгhөө хэгдэдэг хоролон hүйдхэлтын ажал-ябуулга энээндэ зорюулагдана. Эб найрамдал хүсэгшэ арадуудта эсэргүү диверси ба провокацин политика ябуулхадаа, агрессивнэ этэгээдүүд СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай арадуудай дотоодын нэгэдэлые бута сохижо шадахабди гэжэ найдана. Гэбэшье, тэдэнэр гүнзэгыгөөр эндүүрнэ, тэдэнэй политика бүрин буруу hүрэхэ байха. Холбоото Штадууд өөhэдынгөө орондо капитализм унагааhан арадуудта хашалта хэхэ элдэб арга, контрреволюци, террор, хоролон hүйдхэлгэ гэхэ мэтын аашануудые тухирна гэжэ Нашковский мэдүүлбэ.

Баруун Германида милитаристска, реваншистска хүсэнүүдэй толгойгоо улам hэшхэлгүйгөөр үргэжэ байhан баримтада Польшын түлөөлэгшэ анхарал хандуулба. Тэдэ хүсэнүүд Европын арадуудта эсэргүү шэнэ заговорто, «европейскэ хамгаалгын нэгэдэл» гэhэн нэрээр халха хэhэн заговорто хүтэлбэрилхы үүргэ дүүргэхэ зорилготой юм.

США-гэй, мүн тэрэнэй хашалтаар бусад гүрэнүүдэй—Атлантическа блогто хабаадагшадай ябуулдаг яаралтайгаар зэбсэгжэлгын политика уласхоорондын түгшүүрилэй илангаяа ехэ аюултай гуламтануудай нэгэниинь байжа үргэлжэлhөөр гэжэ Польшын делегат тэмдэглэбэ. СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү шэглүүлэгдэhэн сэрэгэй базануудые барилга энэ политикын шухала хубинь болоно. Энээнтэй дашарамдуулан, СССР-эй делегациин оруулhан резолюциин проект ООН-эй үмэнэ үргэн шэнэ арга боломжо нээнэ гэжэ Нашковский мэдүүлбэ. Хүнүүдые олоорнь хюдаха буу зэбсэг хорихо тухай, энэ зэбсэг хорилтодо уласхоорондын нарин шанга хиналта тогтоохо тухай, атуехэ гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые гурбанай нэгэ хубяар хороохо тухай, буу зэбсэгүүдые бүхы гүрэнүүдэй хороохо талаар уласхоорондын конференци Аюулгүйн Соведэй зарлаха тухай, хариин территоринууд дээрэхи сэрэгэй базануудые үгы хэхэ талаар хэмжээнүүд тухай, эсэстээ арадуудай хоорондо дайсан харша харилсаа болон зэбүүрхэл үүдхэхэ, дэлхэйн шэнэ дай бэлэдхэхэ зорилготой пропагандые буруушаан шүүмжэлхэ тухай советскэ дурадхалнуудые абаад, Генеральна Ассамблей ООН-эй ажал-ябуултада шэнэ саг үе нээжэ, эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ үндэhэ hуури байгуулжа шадаха байгаа.

Эб найрамдал бэхижүүлхэ зорилго бэелүүлхын тула, ООН хадаа тэрээндэ агууехэ хитад арадай түлөөлэгшын үгы байhан мүнөөнэй таарамжагүй байдалда эсэс табиха ёhотой гэжэ Польшын делегациин толгойлогшо мэдүүлбэ. Ушарынь иимэ байдал хитад арадай арсалтагүй эрхэнүүдые эбдэхэhээ, ООН-эй Уставые эбдэхэhээ гадна, дэлхэйн политикын шухала проблемэнүүдые шиидхэлгэдэ бэрхэшээл түбэгүүдые тохёолдуулна. Тус политикада хитад арад тон шухала удхашанартай фактор болоно.

Үглөөнэй заседани дээрэ Кубагай түлөөлэгшэ hүүлшээр үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа американска гадаадын политикые гол түлэб магтажа, үнөөхил американска пропагандын үниинэй хардалгые дабтаhан байна.

Итальянска ажалшадай эрилтэнүүд

Итальянска ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин хүтэлбэрилхы комитедэй сесси болобо

РИМ, сентябриин 23. (ТАСС). Өөрынгөө эрхэнүүдэй түлөө ажалшадай тэмсэлдэ зорюулагдаhан итальянска ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин (ВИКТ) хүтэлбэрилхы комитедэй сесси дээрэ ВИКТ-ын генеральна секретарь ди Витторио элидхэл хэбэ.

Орон дотор социальна зүрилдөөнүүд улам хурса шэнжэтэй боложо байна гэжэ ди Витторио тэмдэглэбэ. Итальянска экономикын гол секторнүүдэй ажалшад өөhэдынгөө экономическа эрилтэнүүдые хангуулхын түлөө тэмсэлдэ орожо байна, ээзд баяшуул ба правительство эдэ эрилтэнүүдые эрид шангаар арсана. Мүнөө промышленностиин ба хүдөө ажахын тон шухала hалбаринуудай 8 миллион ажалшад, мүн гүрэнэй албахаагшад тэмсэл хэнэ.

Энэ тэмсэлэй үедэ профсоюзна гурбан нэгэдэлнүүдэй: итальянска ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин, «Ажалшадай профсоюзуудай итальянска конфедерациин» «Ажалай итальянска союзай» хоорондо тэмсэлэй нэгэдэл бэхижээ гэжэ ди Витторио хэлэбэ. Тэмсэлэй энэ нэгэдэл хадаа болохоёо байгаа ниитэ национальна забастовконуудта элдэб профсоюзуудта ородог ажалшадай нэгэн hаналтайгаар хабаадалгын найдабари болоно.

Ди Витторио промышленностиин ажалшадай үмэнэhөө ВИКТ-ын табиhан иимэ эрилтэнүүдые тайлбарилба:

1) Салин хүлhэндэ нэмэлтэ бүхы тэдхэмжэнүүдые оруулха, салин хүлhэ ехэдхэхэ, эхэнэрнүүдэй салин хүлhые эрэшүүлэй салин хүлhэнтэй адли болгохо; 2) металлургическа ба машина байгуулгын предприятинууд дээрэ хүнүүдые хүдэлмэриhөөнь гаргаха ба үйлэдбэри хороохо ябадалые зогсоохо; 3) текстильнэ, химическэ ба полиграфическа промышленностиин ажалшадта ниитэнациональна коллективнэ договорнуудые hэргээхэ.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд иимэ эрилтэ табина: 1) батрагуудта хамаатай ниитэнациональна коллективнэ шэнэ договорые бүхы провинцинуудта хүсэндэнь оруулха, олон үхибүүдтэй бүлэнэртэ ехэдхэгдэhэн тэдхэмжын мүнгэ олгохо, хүдэлмэригүйдэлгэ тушаа тэдхэмжые батрагуудта олгохо; 2) хүлhэнэй ажалшадта ниитэнациональна коллективнэ шэнэ договор баталха, тэдэнэй эрхэнүүдые хараадаа абажа, тэдээнтэй мүнгэнэй тоосоо хэхэ; 3) үгытэй таряашадта газар дары ба бүримhэн үгэхэ, эдэ участогуудhаа урдын эзэдые холодхожо, мүнөө байгаа газарай хуулинуудые бүгэдэниитын аграрна реформын урда тээ бэелүүлхэ.

Тэрэнhээ гадна, ВИКТ хадаа гүрэнэй албахаагшадта салин хүлhэ дары дээшэлүүлхэ (энээнние правительство найдуулhаар үни болоо), түмэрзамшадай, почтын, телеграфай ба телефоной хүдэлмэрилэгшэдэй, багшанарай эрилтэнүүдые хангаха гэжэ эринэ.

Италида 8 миллион хүн забастовко хэнэ

РИМ, сентябриин 24. (ТАСС). Бүгэдэниитын 24 часай забастовко мүнөөдэр Италида эхилээ. Тэрээндэ 8 миллион хүн — металлургическа, металл буйлуулагша, машина бүтээлгын, техническэ, химическэ ба промышленностиин бусад hалбаринуудай хүдэлмэришэд хабаадана. Кино театрнууд хаагданхай, газетэнүүд гаргагдаагүй. Трамвайн ба автомобильна транспортын хүдэлмэришэд 4 часай туршада забастовко хэхэ байна.

Италиин городуудта митингнүүд эмхидхэгдэнэ, тэдээн дээрэ профсоюзна гурбан нэгэдэлэй —ажалай Бүгэдэниитын итальянска конфедерациин (ВИКТ), «Ажалшадай профсоюзуудай итальянска конфедерациин» ба «Ажалай итальянска союзай» түлөөлэгшэд үгэ хэлэнэ. ВИКТ хадаа салин хүлhэ дээшэлүүлхэ, металлургическа, машина бүтээлгын, текстильнэ предприятинуудта ба горнопромышленностьда хүнүүдые хүдэлмэриhөөнь гаргалга зогсоохо, элдэб мэргэжэлтэй ажалшадтай коллективнэ шэнэ договорнуудые баталха гэhэн эрилтэ табина. Энэ эрилтыень нүгөө хоёр профсоюзна нэгэдэлнүүд зарим талаарнь дэмжэнэ.

Брюссельдэ Эмиль Гилельсын концерт болобо

БРЮССЕЛЬ, сентябриин
(ТАСС). Бельгийско-советскэ х
барисаанай обществын уряа
Бельги ерэhэн советскэ пиа
Эмиль Гилельсын концерт үсэ
дэр Брюссельдэ болобо. 2 м
шахуу хүнэй багтаха зал соо
нүүд дүүрэн суглараа.

Бахын, Бетховеной, Лист
Скарлаттиин, Шостаковичын
хёолнуудые Э. Гилельс ехэ бэр
наадаба. Сугларhан хүнүүд со
скэ пианистые халуун альгата
гаар угтаба.

Бельгийско-советскэ хани б
саанай обществын нютагай се
нүүдэй ба Бельгиин хүгжэмэй о
низацинуудай уряалаар Эмиль
лельс хадаа Льеж, Гент, Антве
ба Шарлеруа городуудта конц
нүүдые табиха юм.

Англо-египетскэ харилсаанууд тушаа

КАИР, сентябриин 23. (ТА
Газетэнүүдэй мэдээсэhэнэй ё
сентябриин 22-то Египедэй «
бэрилхы революционно совет»
гло-египетскэ хэлсээнүүдэй
тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Соведэй заседаниин hүүлээр
лэлэй түлөөлэгшэдтэ хэhэн мэ
гэ соогоо, Египедэй национа
хүтэлбэриин министр Салах С
хадаа Англитай зүрилдөөтэй ба
Египедэй хараа бодол «урдын
хэбээрээ үлэнэ» гэжэ тэмдэ
Тусгаарлабал, Египет Суэцкэ
лай зоноhоо англиийска сэрэгү
заабол гаргахые дурадхана.

«Манай хараа бодол тухай
нэр нэгэтэбэшэ элеэр мэдүү
бди, өөрынгөө мэдүүлhэн үгэнү
үнэн хэбээрээ байхабди» гэжэ
лем хэлэбэ.

Хэлсээндэ хабаадагша англи
ба египетскэ түлөөлэгшэдэй
рондо уулзалганууд боложо ү
жэлhөөр, гэбэшье, тэдэнэр н
хэбээрээ байлгагдаха юм гэжэ
лем мэдүүлбэ. «Египетскэ д
халнуудые английска талын
гүй, бүрин сүлөөтэй байха Е
дэй эрхые тэрэнэй мэдэрээгүй
энэ контрактын официальна
байхые дурадханабди» гэжэ
хэлэбэ. «Хэрбээ хангалтатай
туйлагдаагүй hаа, энэнь манай
дэлдэ байhан бүхы арга хэрэ
нүүдэй туhаламжатайгаар оро
бүрин сүлөөлхэ талаар Египедэ
римталhан хараа бодолые хуб
хатүй юм....»

Швейцаридахи уласхоорондын шатар турнир

ЦЮРИХ, сентябриин 24. (ТА
Уласхоорондын шатарай тур
14-дэхи тур үсэгэлдэр болобо.
горич—Решевский, Найдорф—
слов, Сабо—Болеславский, П
сян—Геллер гэгшэд наадаад, т
бэ. Шанга тэмсэлэй hүүлээр
манов—Керес гэгшэдэй парти
мэ лэ дүнтэйгөөр дүүрэбэ.

Хоёр уулзалга дүүрээгүй
Эйве Штальбергhаа нилээд
байдалтай байна. Авербах,
гэгшэдэй парти хойшолуулагд

Дүүрээгүй партинуудые м
дэр турнир дээрэ наадажа ду
хэ байна.

Футболоор БМАССР-эй кубок абахын түлөө

Футболоор БМАССР-эй к
абахын түлөө ээлжээтэ хахад
нальна уулзалга сентябриин
Улан-Удын «Динамо» стадион
рэ болобо. Эндэ РСФСР-эй т
hуурин түлөө болоhон мүрысө
хабаадалсаhан «Байкал» ба
Удэ городой кубок баригша
мя» обществонуудай команд
мүрысөө.

«Байкал» команда 5:0 тоото
илалта туйлаба. Иигэжэ «Ба
обществын команда финалда
даха эрхэ олобо.

Е. Никола

Редакторай орл
Д. Л. ЛОБСАН

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора— 7-35. отв. секретаря—3-23. партийной жизни, сельского хозяйства—10.17, пропаганды в переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест информации в писем—11.05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00636. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.